NEW YORK PUBLIC LIBRARY MAR 7

A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

The Daily Hebrew Journal
דער אידישער זשורנאל

דער פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל

א צייטונג וועלכע ניט פרייהייט פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XIX No 7810 | Friday, March 4th, 1932 | יום ו', כ"ו אדר א', פרשה זיקהל, תרצ"ב. | זונען אונטערגאנג: 6.06 א זייגער. | טאראנטא פרייטאג דער 4טער מערץ, 1932. | PRICE THREE CENTS

מלחמה ארום שאנכאי אפגעשטעלט; קלייגע אויסברוכען דאהין דארט; פעל-קער-ליגע וועט שליכטען פראבלעמען

כינעזישע און יאפאנעזישע קאמאנדירען ניבען ארויס פראקלאמאציעס אז שלאכטען זאלען אפגעשטעלט ווערען. — יאפאנעזער פארכאפען דערווייל נאך א שטאדט אין שואכע איבערשוסען קומען נאך פאר. — כינע אפעלירט צו פעלקער ליגע, או זי זאל געפיגען א פרידליכען אויסוועג צו שליכטען די פראבלעמען.

שאנכאי, מערץ 4, (פרייטאג).

די מלחמה ארום שאנכאי איז שוין אפיציעל אפגעשטעלט געווארען, נאכדעם ווי פארשידנוגען זענען ארויסגעגעבען געווארען סיי פון די כינעזישע קאמאנדירענדע רעגירונג און סיי פון די יאפאנעזישע מיליטערישע פיהרער, אז די שלאכטען זאלען אויפגעהערט ווערען. כינא האט מסכים געווען ניט צו באנייען קיינע קאמפען בין די פעלקער-ליגע וועלכע ווערט פארהאנדלען דער פראגע בייא א ספעציעל פארדרעפענער סעסיע, וועט נעפיגען אן אויסגלייך צו צופרידענשטעלען בידע צדדים.

נאך א פולען מאנאט פון שלאכטען וואס האט נעפאסט פיעלע טויזענטער לעבענס און האט פארוואנדעלט פיעלע דערפער און שטעדט ארום שאנכאי אין חורבות, האט זיך די כינעזישע ארמיי פולשטענדיג צוריקגעצויגען פון ארום שאנכאי, און שטילשטאנד איז דער קלעהרט געווארען.

די כינעזישע באאמטע האבען נע-לאזט וויסען כינע'ס פארטרעטער אין זשענעוא, אז די שלאכטען האבען אויפ-געהערט, כאטש יאפאן האט אויף א ניט-ווישר'דינען אופן פארכאפט די שטערט נאנאיאנג און טשינגיא. צו דעם כינעזישע נעוועז נאכגעטינט. די כינעזישע רעגירונג האט אויסגעדריקט די האפנונג, אז די פעלקער-ליגע וועט נעפינען א וועג צו לייזען די פראבלעמען, „אויף א פריידליכען אופן פאסיגען אופן".

יאפאן פארכאפט נאך א שטאדט

אין דער צייט וואס כינע האט זיך שוין פולשטענדיג אונטערגענעבען האבען די יאפאנעזער דערקלערט, אז 700 יאפאנעזישע סאלדאטען זענען אומגעקומען אין די לעצ-טע דרייא טעג, בעת פוזדער כינעזישער זייט, האבען. זיי צוגעגעבן, זענען נעפאלען אויבער 10 טויזענט קרבנות.

זשענעווא, מערץ 3.

דער כינעזישער רעלענאס אין זשע-נעווא, דר. סי. סי. יען, האט היינט דער-קלערט, אז די שלום פארשלאגען פון יא-פאן זענען אבסאלוט ניט אננעמבאר פאר כינע.

„מיר פיהלען אז מיר האבען בלויז אין אויסווייג פאר זיך, און דאס איז, צי פארטזעצען אונזער קאמף אויף וויי-טער אויף". האט דער כינעזישער פארטרע-טער דערקלערט.

שאנכאי, מערץ 4, (פרייטאג).

אהום דער כינעזישע שטאדט לי-אוהא איז היינט פארטגעזעצט נעווארען די שלאכט, און לויט ווי די כינעזער האר-בען דערקלערט, האבען זיי פארצייכענט א ווייג איבער די יאפאנעזער.

די כינעזער פארטרעטער-ענטוויקלונג איז איצט זעהר נרויס.

סעניג קראל און זיין נעווענע פרוי בעטען זיך ענדליך איבער

פלארענס, איטאליע, מערץ 3.

קעניג קארל פון רומענין, וועלכער האט לעצטענס באנייט זיינע אנשטרענ-גונגען צו באאיינפלוסען זיין נעווענע-פדוי העלען, או זי זאל זיך אומקערען צוריק קיין רומענין און איבערנעמען די אופיצירס קארפס זייער זהן מיכאעל, איז היינט נעקומען צו א פארשטענדניס מיט איהר, לויט וואס אפיציעלע באאמטע-כונג וואס איז ארויסגענעבען נעווארען.

העלען האט זיך נעפונען אין שלעכ-טען, איטאליען, עטליכע מאנאטען, נאכ-דעם וויי זי איז נעווען נעצוואונגען צו פארלאזען רומענין. לעצטענס האט מען נעהערט קלאנגען, או פראל האט נע-שיקט שלוחים צו איהר, און או פארהאנד-לונגען זענען אנגעפיהרט נעווארען צווי-שען די שלוחים און קראל'ס נעווענענע פרוי, או זי זאל זיך אומקערען קיין רו-מענין אין ווערען די אויפועהערין איבער

„ענדעקעם" לאזן ארוים נייעם אפיעל צו באיקאמירען אידען

ווארשע, מערץ 3, (איטא).

א נייער באיקאט אפיעל איז היינט ארויסגעלאזען נעווארען פון „ענדעקעם", אויפפארערדנדיג די ארבייטער, און פו-עוירס צו באיקאטירן די אידען, ווייל די אידען, אין פארלויף פון דער מלחמה, שפיאנירט און באקעמפט די פוילישע אונאפהענגיקייט.

אלפאנא אין ירושלים

ירושלים, מערץ 3.

דער נעווענעם ענגיס פון שפאניע, אלפאנא, איז אננעקומען אהער מיט דעם נראף פון טאלעדא, און האט באזוכט א צאהל היילינע קריסטליכע פלעצער. קיין נע איפיציעלע אויפנאהמעם האט ער ניט נעקראנט.

לינדבערג'ס בייבי נאך נים נעפונ[illegible] פלטערן שמאר[illegible]-אומרוהיגע

ברייף פון א פרוי צו די לינדבערגס איז פרישער שפור צו דער „קידנעפינג אפערע". — פלטערן האבען מורא פארן נעזונט פון קינד. — לינדבערג איז נרייט צו באצאהלען — נאנץ אמעריקא איז אויף די פים, זוכענדיג די בייבי.

צוויי טעג און דרייי נעכט זענען שוין וועזענהייט פון פאליציי און פאסט-באאמטע אין דער בריף נעפאסט נעווארען או זער האט זיך נעליימט טיילווייז אזוי:

„אייער זהן ווערט נעהאלטען פון צוויי מענער און א פרוי אויף 163 —— סטריט. (דער נאמען פון דער נאס ווערט ניט אנגענעבען).

אוטטערשטרייכונגיז אז לידבערג זאל טאן אלץ וואס ער קען אזוי שנעל וי מעג-ליך, זאגט זיך ווייטער אינ'ם ברייף:

„איך ווייל אייך ניט זאגען אדער דער-צוהלען ווי אזוי איך האב באקומען די דאזיגע אינפארמאציע. די אינפארמאציע איז אבער ריכטיג. אלץ וואס איך קען אייך זאגען איז, אז דער פלאן וואו אייער קינד נעפינט זיך איז נאהענט צו זיר-דושוידזי".

די נאנצע באסטאנער פאליציי האט זיך נלייך אריינגעווארפען אין דער אר-בייט צו נעפינען א שפור צום אנגענע-בענעם אדרעס, און דער פאליציי סופע-רינטענדענט האט דערקלערהרט, אז די אויסזיכטען זענען איצט זעהר נוט.

די לינדבערגס נופא פיהרען דערווייל אן אפהאנדלונגען שטילערהייט מיט די קידנעפערס. זיי זענען נרייט צו באצאהלען די פארלאנגטע סומע, פרי נעזאנט זאל זיי אומקערהרען דאס קינד.

פארשידענע אנדערע אינפארמא-ציע זענען בין איצט דערהאלטען נעווא-רען, וועו מענשען וואס האבען נעזעהן א פארדעכטינען אויטאמאביל מיט א מאן, א פרוי און א בייבי אינווענין, און אויך אנדערע פארטעו אינפארמאציע, אבער נעווארען פארלעסליכקייט ווי אלע אב-דערע.

אויל-טענק טראק עקס-פלאדירט אין טריינגלע אויף שטעדטעל

פעררי סאונד, מערץ 3.

וועז א נרויסער אויל-טענק טראנק האט עקספלאדירט היינט פארנאכט, איז דער אויפריים נעווען אזוי מעכטיג, אז אלע אומיגע נעביידע זענען אויפנע-טריפלעט נעווארען, א קינד איז ארויס-נעשלייודערט נעווארען פון נוינעלע, פענס-טער זענען צושמעטערט נעווארען, און א נעשלייודערט פון נוינעלע איז צוריקנע-שטעלט נעווארען פון א פאליציי-מאן, פערסי מאלמאן, איז צוריקנעגאנ-נען.

נאכ דעם אויפריים האט נאכנע-פאלנט א שרפה ווועלכע איז נעווען די נרעסטע איז דער נעשיכטע פון פעררי סאונד.

דער ברום פונ'ם אויפריים איז נע-הערט נעווארען כמעט איבער דער נאנ-צער שטאדט.

„נאצים" אין עסטרייך, ארעס-טירט

ווין, מערץ 3, (איטא).

די פאליציי האט היינט ארעסטירט אין דער שטאדט האלברון, נידער עסט-רייך, צוויי „נאצי"-פיהרער, דעם לערער רודאלף לעץ און פראנץ טאט, דערפאר וואס זיי האבען נעטאן, דורך „בלעק-מעיל", צו אריסציהען נעלט פון דעם קהלה-פרעזידענט פון האלברון.

בויידע „נאצים" ווערען נע'משפט ווערען.

חזן וולאדאווסקי דאווענט פרשה שקלים

חזן ב. וולאדאווסקי צוואמען מיט זיין כאהר, דאווענט היינטיגען שבת שקלים, שחרית און מוסף אין דער מי-קאל סטריט שוהל.

רעוויזיאניסטישע סטו-דענטן ווידער צוגעלאזט אין אוניווערזיטעט

ירושלים, מערץ 3, (איטא).

דער קאונסיל (ראט) פון העברייאי-שען אוניווערזיטעט האט באשלאסען צו דערלויבען די סטודענטען פארטצוזעצען זייערע שטודיען, לויטעט א קאמוניקאם ווועלכער איז אריסגענע-בען נעווארען פון אוניווערזיטעט, צוגע-בעבען פון דער קהלה, באשלאסען צו רעזיגנירען פון זיין אמט, אוים פראטעסט.

ביז יעצט האט די מוניציפאליטעט נענעבען פאר אריימעלייט־שטיצע 180 טויזענט זלאטעם, און איצט איז עס נע-שיטען נעווארען אויף 130 טויזענט.

די קהלה זוכט צו אפהאלטען יע-ער'ן פון זיין רעזיגנאציע, אבער יענע-רע רעזיגנירען האט אויסגעדריקט די מיינונג, אז אלע ארעסטאנטען זאלען אמנעסטירט ווערען און זיי זאלען ארגאניזירט ווערען אין א מיליי-טערישער ארמיי צו נענעטשטעלען זיך יע-דער יאפאנעזישע אטאקע.

יאפאנעזישע מיליטעריסטען באאמטע האבען דערקלערהרט, או 700 יאפאנעזישע סאלדאטען זענען אומגעקומען אין די לעצ-טע דרייי טעג, בעת פוזדער כינעזישער זייט, האבען. זיי צוגעגעבן, זענען נעפאלען אויבער 10 טויזענט קרבנות.

ארבייטסלאזע אין מאנטא פירען דורך נאסען-דעמאנסטראציע אוו ווערען צוטריבען

א נעפאלנטע דעמאנסטראציע פון ארבייטסלאזע אין טאראנטא, איז נע-טען צוטריבען נעווארען פון פאליציי, וועו ארום 500 ארבייטסלאזע האבען זיך פאר-זאמעלט נאכמיטאג, ארום דאנדעם און כפערדיינע עוועניו.

די דעמאנסטראציע איז נעפאלאנט נעווארען, אין פארבינדונג מיט'ן „הונגער מארש" פון ארבייטסלאזע פון אלע טיי-לען פון לאנד, וועלכע האבען נעמאכט א „הונגער־מארש" קיין אטאווא, כדי צו זוכען זיך מיט'ן פרעמיער.

די דעמאנסטראציע איז טאראנטא איז צטרייבען נעווארען, אייזער זי איז נאר אננעהויבען נעווארען. ארום הונ-דערט פאליסלייט, רייטענדע פאליציי-מאטאר־סייקליסטען און „פליען־קלאסס-מען" האבען נעהאלפען צו צוטריבען די נאסען.

פלענער צו בארויבען סט. מיקעלס האספי-טאל, פאלען דורך

פלענער צו בארויבען דעם סט. מיי-קעלס האספיטאל פון דער „פעדעראל" פון $5,000, זענען צוישטעורט נעווארען וועו פאליציי האט זיך דערפון דערווארנוסט און האט זיך באהאלטען אין האספיטאל מיט דער האפנונג צו כאפען די רויבער בי דער ארבייט.

אויף דער באשולדיגונג פון נעפאלנ-טער רויבערייי אדער ננבה זענען ארעס-טירט נעווארען מייקעל הארגאן, 21 יאהר אלט, פון מעקגיל סטריט; ערוארד קאל-מאן, 27 יאהר אלט, פון דאוערקאורט ראוד, און עוואדר פעדריק רוני, אן אנ-נעשטעלטער אין האספיטאל.

לויט ווי די פאליציי נוט אויבער האט רוני אננעפיהרט מיט די פלענער פון דע-רויבערייי, באנוצענדיג זיך מיט דער נע-לענהייט וואס ער איז אן אינוועניג-סטער מענש.

פרוי הענגט זיך איז צעל נאכדעם ווי האט נעטויט איר אייגען קינד

פארטלאנד, מערץ 3.

מרס. עדוואדד ע. ברעקעט, 38 יאהר אלט, האט זיך היינט אויפגעהאנגען אין אהר צעל, ווען די איר נעכטען איינגע-שפארט נעווארען, נאכדעם ווי זי האט זיך מורה נעווען, אז זי האט נעטויט איהר אויף א קלאנג פון מאדד, און דער פראי צעע אהרער האט זיך נעזאלט אין ניכען אנהויבען.

צוואנציג מינוטען נאכדעם ווי זי איז אננעקומען אין דושיי'ל איז זי נעפר-נען נעווארען טויט אין וואש־צימער. זי האט נעמאכט א שטריק און זיך אויפ-נעהאנגען.

אידישע און אראבישע פלאנ-טאטארס אין בעם

ירושלים, מער 3, (איטא).

נרויס אנטריסטונג הערשט דא צווי-שען די אידישע און אראבישע ארנאנזשען פלאנטאטארס נעגען ענגלאנד. הלמאי די העכערונגען אין אפצאהל איז אננעווע-רעט נעווארען נעגען פראפעסאר רוני, און עוואדר קאל-מאן, פון דאוערקאורט ראוד, און עוואדר פעדריק רוני, און אנ-נעשטעלטער אין האספיטאל.

לויט ווי די פאליציי נוט איבער האט רוני אננעפיהרט מיט די פלענער פון דע-רויבערייי, באנוצענדיג זיך מיט דער נע-לענהייט וואס ער איז אן אינוועניג-סטער מענש.

די נייע טעלעפאן נומערען פון „אידישען זשורנאל" זיינען: ערעלייד 7424 און ערעלייד 7425

אויפן גלימשיגען וועג

א שפאנענדער ראמאן פון אידישען לעבען אין די 30 יאר

נעשריבען פון פארפאסער פון "אונטערוועלט"

מארק מארדעל

(נאכדרוקען פארבאטען.)

(פארזעצונג)

— א געלערנטער מענש? — האט סמאל אונטערגעכאפט מיטא שמייכעל? — יא, אודאי זענט איהר געוועכט. א מענש אהן א פאמיליע איז אזוי ווי א בוים, וואס איז געוואקסען אויפן פעלד, אדער אין א בויש, און האט אויסגעטרוקנעט דעם זאפט פון זיינע אדערן. אפשר בין איך אויך אזא מענש, ווער ווייסט?

מר. האלצמאן האט באמערקט, אז זיין גאסט איז אויסגעגאסען אויף איהר צארטער, כמעט גינדערישער פיגור, איהר רע האר זענען צוגעוואקסן אלע פארקעמט און איהר פנים האט געהאט א ליבליכע מאטע בלאסקייט. זי האט אינסטינקטיוו געפילט ווי די ווייב מענשען נעהמען ניט אונטערע די אויגען פון איהר מאן, און זי האט זיך דערפיהלט אומבאקוועם. זי האט דערמיט בין איך פסור מיינע קינדער". קעסטאריע איז שטענדיג מחיה די מוטערען מיט דעם וואס עס מאכט שנעל א סוף פון בייבי'ס און קינ־דער - קראנקהייטען; "קאליק", פארשא־רונג, קאלדס און עהנליכעם. דערפאר פאר־קויפט זיך עס אזוי פיעל און אזוי פאפולער. ווי אלע נוטע זאכען זוכט מען עס נאכצומאכען; אבער די אמת'ע קעס־טאריע — דער רייניגר וועדושעטעטעל פראנדוס — טראגט שטענדיג אויף זיך די פלעטשער אונטערשריפט.

א שנעל מיטעל א סוף צו מא־כעז פון דער בייבי'ס אומרוה

"ווי אלע יונגע מאמעס — שרייבט א פרוי פון סיראקיוז נ. י. — פלעג איך זארגען יעדעס מאל וואס די בייבי האט געווייגט. עפליכע מאל וועז זי אין אוס־רוהיג געווארען אדער איז געווען פאר שטאפט האב איך פראבירט קעסטאר אויפהאלטען. אזוינער דאקטאר האט אונז נעהייסען פראבירען פלעטשער'ס קעסטא־ריע ווייל עס איז אוכשעדליך און בייבים האבען עס ליב. דערמיט בין איך פסור געווארען פון מיינע זארגען אוי איך האב עס זייט דאמאלס נעגעבן פאר אלע מיינע קינדער". קעסטאריע איז שטענדיג מחיה די מוטערען מיט דעם וואס עס מאכט שנעל א סוף פון בייבי'ס און קינ־דער - קראנקהייטען; "קאליק", פארשא־רונג, קאלדס און עהנליכעם. דערפאר פאר־קויפט זיך עס אזוי פיעל און אזוי פאפולער. ווי אלע נוטע זאכען זוכט מען עס נאכצומאכען; אבער די אמת'ע קעס־טאריע — דער רייניגר וועדושעטעטעל פראנדוס — טראגט שטענדיג אויף זיך די פלעטשער אונטערשריפט.

היט אייער געזונט

פונקט ווי וויכטיג עס איז א גוטער דאקטאר, איז נאך וויכטיגער, אז די פארסקריפשען וועלכע דער דאקטאר גיט זאל זי ה"ב ט י נ נעמאכט וועד רען פון א אמפעטעטען דראגיסט.

ראָטבאַרט'ס

דער ראיעלער דראגיסט.

טעלעפאנירט אונז. מיר שיקען נאך אייער פרעסקריפשאן און דעליווערען. ניט אכטענדיג אין וועלכען טייל פון שטאדט איהר וואוינט. מעסינג פרייזען.

שנעל, ראשע, פינקטליך.

ראטבארט'ס דראג סטארס

קארנער דאנדעס און אגוסטא

עזונעז. נייער טעלעפאן: עזיעלייד 6201

676 קווין סט. וועסט. עדעלייד 2800

קיעווער'ס קעש פורניטשור סייל

אייער גרעסטע געלעגענהייט. איינצושפארען פון 25 ביז 40 פראצענט פון די וואונדערבארע מציאות אין קעש

טשעסטערפילד סעטס — רעגולאר $195.00 **פאר $95.00**

בעדרום סעטס — רעגולאר $169.00 — — — **פאר $69.50**

טשעסטערפילד סעטס — רעגולאר $450.00 — **פאר $275.00**

האנט קארווד פריים

אויך נייעסטע סטיילס דיינינג רום סעטס

קומט און זעהט אליין דעם אויסערגעוועהנליכען פארניטשור סייל אין שטאדט.

עס איז דא בלויז אין קיעווער סטאר

קיעווער פארניטשור קא.

452 ספעדיינע טעלעפאן סיניטי 0706

אפען אין אוונט. קיינע ברענטשעס.

זיג-זאג

פאפיראס פאפיר

א ביכעל פון 120 בלעטלאך -5ס

דאס אריגינעל אויטאמאטיש ביכעלע וואס גיט בלעטלאך איינציגווייז. קיין וווייסט.

צו פארקויפען

צו פארקויפען א הויז פון 7 רומס אויף מארקהאם נעבען קאלעדוש סטריט, האר־וואוד פלאמס דורכאוס. מאדערנע הויז, טעלעפאן פרייזען אין שטאדט.

(163-3-6)

צו פארקויפען א גראסערי, פרוכט און וועדושעטייבעל סטאר מיט פיקסטשורס און וואוינונג, בעסטער פאס אויף קא־לעדוש סטריט. פרעגען 286 קאלעדוש. אוראמבא פארלאזט די שטאדט.

(110)

צו פארקויפען מאבעלא און סטוישע־נערי פיקסטשורס, בילינ, פרעגען 46 מענינג עוו.

(143)

צו פארקויפען א דושעגנס פארני־שינג סטאר, בעסטער סעקשאן אויף בלור. מעלראז 4526.

(153-3-6)

פארלאנגט

פארלאנגט א יונגע פרוי אדער מיי־דעל זאל קענען גוט קאכען. מעג זיין א גריגע. פרענגען 470 פאלמערסטאן עוו. מעלראז 4144.

(136-3-4)

קארפענטערינג, דעקאריירטינג און פיינ־טינג. ערשט קלאסינג מעכאניקס. זעהר בילינ. טעל. וויווערלי 6810.

(140-3-6)

פארלאנגט הינטלאך. העכסטע פרייזען נעצאהלט. דושעראד 3809.

(19-3-24-2-4-9)

פארלאנגט פארטנער פאר אן עסטאב־לישט פענסט שאפ, מוז זיין קפקפירינענד אפרייטאר. פרענען הויפלעס פענסט מייקערס, 260 ספעדיינע עוו., 2-טער פלאר, טעלעפאנירט בייגאבט אדער זונטאג טריניטי 7046.

(145)

פארלאנגט טענדרס צו אויספיקסען א הויז נאך א פייער. 469 האנדעס סט. וועסט.

(159)

ניינעס ביוטי פארלאר

356 קווין סטריט וועסט

אפען פון 9 ביז 9. פינגער וויווינג און מאסאזש. פון 9 ביז 2 — 35 סענט. עקספערטס פון יוראפ. קפיטלס מא־דערנע סטיילס.

ניינע לעמבערג, אייגענטומער.

(127-3-6)

יוניווערסאל

50 סענט מעקסי

אלע נייע 6 סילינדער סידאנס. דער אייניגער בילינגסטער אידישער טעקס קעב פלאץ. ספעשעל פרייזען פאר חתונות און לוות. לאמבארד 1155.

(139-4-2)

צו פארקויפען

צו פארקויפען א הויז פון 7 רומס אויף מארקהאם נעבען קאלעדוש סטריט, האר־וואוד פלאמס דורכאוס, מאדערנע הויז, טעלעפאן פרייזען אין שטאדט.

(163-3-6)

צו פארקויפען א גראסערי, פרוכט און וועדושעטייבעל סטאר מיט פיקסטשורס און וואוינונג, בעסטער סאפט אויף קא־לעדוש סטריט. פרענען 286 קאלעדוש. אוראמבא פארלאזט די שטאדט.

(110)

צו פארקויפען מאבעלא און סטוישע־נערי פיקסטשורס, בילינ, פרענען 46 מענינג עוו.

(143)

צו פארקויפען א דושעגנס פארני־שינג סטאר, בעסטער סעקשאן אויף בלור. מעלראז 4526.

(153-3-6)

פאטראניזיר די אינזיגע אידי־שע ווינדאו קלינינג קאמפאני

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז סעקטאריי אפיס און סטאר קלינינג בעסטע ארבייט צו דיי בילינסטע פרייזען. מיר מאכ כען קאנטראקטען, אוך מאנאטליך. 422 בעי יאהרליך. סטארס. מעלע מאן שרלייד 3087 נאך 7 אוונטען מרינימי 5520 M

NEW YORK WINDOW CLEANING CO. 427 BAY ST

חפצ'ס "טארגסין"

ארדערס אויף פסח

ווערן טעלעגראפירט

צו וואס שיקען טארגסין ארדערס, ווען מיר טעלעגראפירען עס פאר 25 סענט? בילינסטע פרייזען אין שטאדט.

חפץ'ס שיפס קאנאר

דעליווערט מיט פולער גאראנטע

פסח'דיגע שפייז פעקלאך

(מצה, מעהל, צוקער)

"טארגסין" פעקלאך, אויך דאלארען איבעראל טעלעגראפיש בלויז 25 סענט 1000 צופרידענע קאסטומער! הונדערטער אונטערשריפטען! קומט אדער טעלעפאנירט:

חפצ'ס שיפס קאנאר

DOMINION TICKET OFFICE

143 QUEEN ST., WEST

ADELAIDE 5971

פיינטינג, פייפער העננינג

מיר דעקאריירען אייערע רומס פאר 5 דאלאר א רום. מיט אנזערע פייפער. טעלעפאנירט גלייך: — לאמבארד 6951.

פייפערהענגינג און פיינטינג

מיר דעקאריירען אייערע רומס פאר 5 דאלאר אן העכער מיט אונזער פייפער, ארבייט גאראנטירט. טעלעפאנירט גלייך לאידבורס 2350.

(138-4-2)

5 דאלאר 5 דאלאר

פייפערהענגער און פיינטער

פאר 5 דאלאר א רום פייפערען מיר אויס אייערע רומס מיט, די לייטעסטע דעזיין. אויך מאכען מיר פיינטינג, קראפטעקס בעלענדינג בילינ. רופט גלייך אפ טעלעפאן טרינימי 7304 W. עסטי־מיימס פריי.

(160-3-6)

היי און האבער

צו די בילינסטע פרייזען אין שטאדט, אויך גרויסער סטאק בוריקעס און מערעל, זוהר בילינ. ליליענבל פראדוס. 352 באטהורסט סטריט. ערעלייד 2941, און טרינימי 5774

(9471-3-4)

אננעקלאנטע ווערט כאפריים "מיט פאר־אכטונג פון נעריכט"

סאדבורי, מערץ 3.

מיט א שטארענגען פארוואורף צו דער דזשוערי, וועלכע האט געפונען פרעד טריפ־לידי פון בלייענד רייוואר ניט שולדיג אויף א קלאנג פון אונאנשטענדיגען אנ־גריף נעגען א יונגער פרוי נאכדעם ווי דער באשולדיגטער האט זיך מודה געווען אין זיין שולד, האט ריכטער לאדוש אין הי־נען עסיין קאורט באפרייט טריפלידי'ן מיט די ווארטער:

"איהר ווערט באפרייט מיט דער פאראכטונג פון נעריכט."

"צוליעב אין אורזאכע אדער אן אנדערע האט די דזשורי אייך נעפונען ניט שולדיג". האט דער ריכטער זיך נעווענ־דעט צום יונגען מאן. "ווי איהר אליין דערקלערט, זענט איהר יא שולדיג. טא לאמיר אייך ווארענען, אז אויב דאס וועט נאך אמאל נעשעהן, וועט איהר ניט טרע־פען אזא מיטפלענדער דזשורי, ווי דאס מאל".

דער ריכטער האט נאכדעם אויסגע־מוסר'ט דער דזשורי פאר אריינברענגען אזא אונרואוואהרטעטען פסק.

פיינטינג, פייפער העננינג

מיר דעקאריירען אייערע רומס פאר 5 דאלאר א רום. מיט אנזערע פייפער. טעלעפאנירט גלייך: — לאמבארד 6951.

פייפערהענגינג און פיינטינג

מיר דעקאריירען אייערע רומס פאר 5 דאלאר אן העכער מיט אונזער פייפער, ארבייט גאראנטירט. טעלעפאנירט גלייך לאידבורס 2350.

(138-4-2)

5 דאלאר 5 דאלאר

פייפערהענגער און פיינטער

פאר 5 דאלאר א רום פייפערען מיר אויס אייערע רומס מיט, די לייטעסטע דעזיין. אויך מאכען מיר פיינטינג, קראפטעקס בעלענדינג בילינ. רופט גלייך אפ טעלעפאן טרינימי 7304 W. עסטי־מיימס פריי.

(160-3-6)

היי און האבער

צו די בילינסטע פרייזען אין שטאדט, אויך גרויסער סטאק בוריקעס און מערעל, זוהר בילינ. ליליענבל פראדוס. 352 באטהורסט סטריט. ערעלייד 2941, און טרינימי 5774

(9471-3-4)

קוויטירונג פון תלמוד תורה עץ חיים קאמפיין

איך פאלגענדע האבען ביינגעשטיירט זייערע דאנייעשאנס ביי דעם באנקעט: מר. ק. זילבערשטיין — — $25.00

צו 10 דאלאר

אפטער שוהל, בני יעקב אסאסיי־טיי, היברו סיק בענעפיט אסאסיי־טיי, טשענסטא־קאווער אסאסיי־טיי, מאירער אסאסיי־טיי, נאראיעווער שוהל, סטאשעווער שוהל, שאה סטרים שוהל און שידלאווער שוהל.

חזן א. שטיינבערג

דעם שבת אין אנשי לידא שוהל, אגוסטא עוועניו. זונטאג 6.30 אוועגס וועט דער חזן דאוונען מעריב.

(149)

פייפערהענגינג און פיינטינג

פאר בעסערע ארבייט אין פיינטינג און דעקאריירינג, בילינסטע פרייזען, בעסטע צופריעדענהייט, — טעלעפאנירט שארפ און קא. וויווערלי 7261.

(67-3-4)

אקאונטענט-בוקקיפער

12 יאהר עקספיריענסר, וועט פיהרען אייערע ביכער טייל־צייט, אדער אוהיטען פאר מעסינג פרייזען.

אינקאם טעקס רעטורנס פיילד.

א. א. נאלדענבערג

75 האמוואוד דריווו

הילטרעפס W 7504.

אפיס:	**אפיס טעלעפאן:**
45 ריטשמאנד סט. וועסט	**וויווערלי 2211**
705 סענטראל בילדינג.	**הויז טעלעפאן קינגסדייל 8419.**

לאיער ב. ווינבערג בא.

באריסטער, סאליסיטאר, נאטעריי פאבליק

נעלט צו לייען אויף מארניידזשעס.

מארניידזשעס נעקויפט.

אפיס טעלעפאן:	**נאך אפיס שטונדען:**
עלגין 1619	**פרינימי 1446.**

לאיער

ה. ס. מאנדעל

פון

גודמאן און מאנדעל

באריסטערס, סאליסיטארס א. אז. וו.

רומס 40—41 אימפיריאל באנק בילדינג 171 יאנג סטריט

אפיס:	**אפיס טעלעפאן:**
45 ריטשמאנד סט. וועסט	**עדעלייד 3083**
904-905 סענטראל בילדינג	**הויז טעלעפאן: מרינימי 1078**

לאיער סאול אייזען בא.

SOL. EISEN, B.A.

באריסטער, סאליסיטאר, נאטעריי פאבליק

נעלט געלהיהען און אינווסטירט אויף מארטגעדזשעס

עלעקטריק קאנטראקטארס

לייטינג און מאשינערי רעפיירס. גוטע ארבייט. טעלעפאן טרינימי 7863.

(131-4-1)

פון ב. זולאדווסקי

מינינגיש נעשולטער סוירהשען

מוהל

— אויך —

מאדערנע מסדר קרושן

פורדוויסעס אין ענגליש

עלטערען פון קינדער זאלען דאס נעהמען אין אנבעראכט, וויייל דאס איז דער בעסעפיס פון זייערע קינדער

מאטרי ליים קעגען פיך אויך רופען זייערע שפחות. איך וועל קיינעם ניט ווענדאנען צו קומען.

וואוינונג 62 בראנזוויק עווענוי. פלעטבוש קינגסדייל 8832.

עריכטע אפמאכס.

נייעס ביי אונז אין שטאדט

צבי יהודה וועגן קאלאניזאציע אין ארץ ישראל

היינט, פרייטאג אונזנט, אין פארבאנד הויז, וועט חבר יהודה פון ארץ ישראל, וועלכער איז דא אין שטאדט אין די אינטערעסן פון „יבין", די קאמפעראטיווע קאנטראקטינג געזעלשאפט פאר פלאנטאציע אין לאנד, רעדען און ערקלערהרן דעם פלאן פון באזעצען זיך אין ארץ ישראל אלס יחידים און אלס גרופען.

אלע פראינטערעסירטע אין דער פראגע און וואס ווילען זיך פארבינדען אויף א פראקטישען אופן מיט דעם אידישען היימלאנד, זענען נעלאדען צו קומען.

„הכח" ספארט פאראיין

מארגען, שבת, 2 נאכמיטאג, וועט דער „הכח" אריסטרעטען אין פראקטיק אין עלינטאן פארק אין דער אנווענדונג פון אפיציעלען טרעינער פון דער סיניאר ליגע. נאך דער פראקטיק וועט פארקומען א מיטינג פון די מיטגלידער פון „הכח" בייס סעקרעטאר, הערי בייער אין הויז.

פראינטערעסירטע אין אנשליסען זיך וועלכע ווילען זיך פארבינדען אויף א פראקטישען אופן מיט דעם אידישען היימלאנד, זענען נעלאדען צו קומען.

הייבט פארזאמלונג פון פועלי ציון - צעירי ציון

היינט אונזנט קומט פאר א ווייכטיגע פארזאמלונג פון פועלי ציון - צעירי ציון, בית דער פארזאמלונג וועט אויך אנווענד ווערדען דעבאטע צווישן בערדע פון דער פארטע. דער רעפרעזענטאנט פון דער פארטע וועט זיך אפרופען אויף דעם אינהאלט פון דער ספר תורה, וועלכע איז אין בעזיץ פון דער פארטע.

5 יאריגע מיידעלע שטארבט 6 שעה נאכדעם ווי ז׳ איז איבערגעפארען געווארען

ארפענהעגדיג פון טראטואר לעבטען איהר הויז אויף 173 דאנדונג עוועניו, איז די קינד יהאריגע ראזענקא מארא אומגעווארפען געווארען פון א קאר. איז ווייניגער ווי אין זעקס שעה אדום, איז זי געשטארבען איז קינדער האספיטאל פון א צובראכענעם שארבען.

דר. דייסאן האט, דער גלח פון דער טשוירטש אף סט. עפיפאני איז געווען דער, וואס האט דאס קינד אויפגעהויבען אן עם אריינגעטראגען אין אפיס פון א דערציאינגן דאקטאר. דער צופאל האט אזוי שטארק געווירקט אויפ׳ן גלח, אז קומענדיג אין קירכע האט ער מיט׳ן גאנצן עולם דורכגעפירט א תפילה פאר׳ן לעבען פון קינד. די תפילה האט אבער אויך נישט געהאלפען, ווי עס האבען ניט געהאלפען די באמיהונגען פון די דאקטוירים אין האספיטאל אן דער אומגליק־ליכער מוטערס טרעהרען.

דער דרייוער פון דער קאר, פרעד נוייד פון רייט עוועניו, איז פארהאלטען געווארען און איז באלד באפרייט געווארען. דא. האג, דער גלח, האט באשטעטיגט, אז לויט זיין מיינונג האט דער דרייוער נעמאן אלעם מעגליכעם אום צו פארמיידען דעם אומגליק. ער האט עם אבער נישט נעקענט.

איינער פון איר איז שוין טויט, צוויי אנדערע שווער פארוואונדעט

אריינגעלע אידעע ווי צו באשווינדלען איבער טויזענט פירמע אויף 2 דאלאר יעדע

ווייפרעד ס. אידי, אן ארבייטסלאזער אדווערטייזינג מאן, האט געפונען א מיטל, ווי צו מאכען א לעבען נישט אדוואנטעדזש זיינע בייזנעס.

אין די לעצטע טעליכע וואכען, ווי די פאליציי זאגט, האט אידי ארויסגעשיקט אביער טויזענט ברייף צו פארשיידענע אמעריקאנער פירמעס. אין די ברייף, אויף א לעטערהעד פון אן אויסגעטראכטער פירמע, האט ער זיינע קארעספאנדענטען גלאזט ווי אויך אנווענד ווערדייזינג דזיינע בייזנעס.

אין די לעצטע טעליכע וואכען, ווי די פאליציי זאגט, האט אידי ארויסגעשיקט אביער טויזענט ברייף צו פארשיידענע אמעריקאנער פירמעס. אין די ברייף, אויף א לעטערהעד פון אן אויסגעטראכטער פירמע, האט ער זיינע קארעספאנדענטען גלאזט ווי אויך אנווענד ווערדייזינג דזיינע בייזנעס.

שטאדט האט אויסגעצאלט אר־בער 13 מיליאן דאלאר צו שטארטישע האספיטעלער

לויט א באקאנטמאכונג פון מיעאר סטיוארט האט שטאדט אין די יאהרען 1904 ביז 1931 אריינגערעכענט, אויס־נעצאהלט צו שטארטישע האספיטעלער 13 מיליאן 84 טויזענט דאלאר פאר באנאנדלען אריסע קראנקע.

אין סיטי האל פיהלט מען, אז דאס שטייגט די האספיטעלער פאלט אלץ שווער, רערע אויף דער שטאדט. און מען האט אנגענהויבען אן אויספארשונג וועגען דעם ענין. דער סך הכל איז א העזולטאט פון דער אויספארשונג.

טראק צוברעכט בוידע פיס פון קינד

זיך שפילענדיג אין פראנט פון זיין הויז איז דער יאהריגער מעלווין דזשאנס, פון 390 קאקסוועל עוועניו, אריסענעלאפען אין מיטען נאס. א טראק איז אנגעפארען. האט דאס קינד אומגעוואוינען אן אריבער איבער איהם. דאס קינד האט צובראכען בוידע פיס.

דער דרייוער פון טראק איז פאר־האלטען געווארען פאר קרימינעלע נאכלעסיגקייט.

ארעסטירט פאר גענומען הונט

אן אנגעקלאגט האט שוין געגעבען זיין בלוט פון איהרעטוועגען, אבער איהר לאזט נאך אלץ א געפערליכע.

עלטערע פרוי נעשטארבען נאך עקסידענט

די 76 יאהריגע מערי טאמפסאן, פון 326 וועסטמארלענד עוועניו איז נעשטאר־בען אלס רעזולטאט פון אן עקסידענט. אין וועלכען זי האט מיט דריי אנדערע פרויען אין אויטא פיס. צוליעב איהר עלטער איז די דערשטיטערונג נעווען א מעהר נעפערליכע. דער דריי יאהריגער בוי איז דערשטיטערונג נעווען בלויז מיט קליינע שרעקן און פרייוט. דער אויטא־פירער, אן ארבייטסלאזער מאן, איז ארעסטירט געווארען.

מוראדיגע מארד־געשיכטע פון א אידישען בחור

פון ראווא מעלדעט מען:

דא האט פאסירט א מורא׳דיגע גע־שיכטע, וועגען וועלכער עס נעהמען ארום קלאנגען. די קלאנגען זענען אזעלכע:

אין שטעדטעל טורטשין (בייא ראוי־נא) וואוינט א שוחט אזן זיין פרוי. איי־מאל איז צו זיי געקומען א נעכטיגען א בחור, א קונין, וועלכער האט בייא זיך גע־שוחט אזן זיין פרוי זאלען האבען בא־שלאסען דעם בחור צו עדמאדען אזן בייא איהם צוגעהערען האס נעלט. בייגאנצן, ווען ער איז נעשלאפען, האבען זיי איהם ערמאדעט אזן אונטערגעטראכט אזן צוגעקומען דאס נעלט. דעם הרוג האבען זיי באהאלטען אין דעם קאמער פון האלץ.

אין א טאג ארום איז דאדט דורכ־גענאנגען א פאליציאנט מיט א פאליציי שפיר־הונט. פלוצלינג האט זיך דער הונט אפגעשטעלט פאר דעם הויז אין גע־נומען שרעקליך בילען. דער פאליציאנט האט פארשטאנען, אז דא איז „עפעס". ער האט גלייך גענומען דעם הונט אזן אין מיט איהם אהויף אויפ׳ן הויף. דער הונט האט עטליכע מאל אנגעהויבען צו בילען אזן איז צוגעלאפען גלייך צו דער האלץ־מא־טער. דער פאליציאנט האט אויפגעמאכט דאס טירעל אזן באמערקט שפרינען פון בלוט אזן ער האט נעפונען דעם הרוג.

מ׳האט דעם שוחט אזן זיין פרוי גלייך ארעסטירט אזן זיי נעבראכט קיין ראווא. דארט אין פארנעקומען איבער זיי א שטאטרעכט אזן מען האט זיי פאראורטיילט צום הענגען.

אזוי איז ארומגענאנגען די מעשה אין ראווא, אזן זי האט ארויסגערופען א גרויסע סענסאציע. מאסען מענשען זענען גענאנגען צו דער טורמע, זעהען די טורמע־וועכטער האבען ערקלערהרט, אז זיי ווייסען פון נארניט אזן אז ביי זיי אין טורמע איז נארניט פאראן אזא „שוחט אזן זיין פרוי" אלס מערדער.

וואס עס איז פאראן הינטער די קלאנגען איז ניט באוואוסט.

קינד ערנסט צוברעכט פון געפונענע שוועבלאך

די 4 יאהריגע אנא מערי העסלין, האט נעפונען אין שלאף־צימער עטליכע שוועבלאך. וואס איהר פאטער האט דארט פארגעסען. זיך שפילענדיג מיט זיי האבען זיי אנגעהויבען צו רייבען אין איהר קליין האט אנגעהויבען צו ברענען. צום גליק האט דער פאטער זיך באלד נעבאפט אזן אויסגעלאשען. די האט קיגד נעפונען זיך אין סט. מיי־קעלם האספיטאל.

ארעסטירט פאר גענומען הונט

עלטערע פרוי נעשטארבען נאך עקסידענט

מוראדיגע מארד־געשיכטע פון א אידישען בחור

קינד ערנסט צוברעכט פון געפונענע שוועבלאך

די ערוואכונג

פון לואיס שרייבמאן

פיאנס פון לענדער ווי צ.ב. די עסטרייכי־שע טשעמפיאן־שווימערין, וועלכע איז א אידישע מיידעל, אזן נאך א סך אזעלכע וועלכע וואלטען נאך שטארקער נעפאכט די ארגאניזאציע, די מכבידאד האט זיי אויך אביסעל א ריהר נעטאן, דער רוף האט זיי אויך א ציה נעטאן אזן מיט דער ציים וועלען זיי זיך אנשליסען.

אויך די אידישע יוגענט פון טארא־נטא האט ערוואכט אויפ׳ן רוף פון דעם פארבאנד זיך ארגאניזירען אין א אידיש נאציאנאלע סביבה אזן פיוזיע זיך ענט־וויקלען, אזן איז גלייך צונעטראפען צו טאטען, אזן מיט׳ן גרינדען דעם קלוב אויפ׳ן נאמען הכוח האט זי זיכער פארי־דינט א יישר־כוח. עס איז נעשאפען נעווארען דער ערשטער פוט־באל טיעם, וועלכער איז שוין אין דער ליגע, אזן אין פריהלינג וועט זי אריסנעהן אויפ׳ן פעלד. איז עס נעווען דאס בעסטע.

אבער דאס איז ניט אינגאנצען. דער נעדאנק איז, אז עס זאלען נעשאפען וועי־רען נאך אנדערע צווייגען פון ספארט, ווי א דער אידישער יוגענט פון טארא־נטא זיך אנשליסען אין מארשלירען מיט אנדערע אידישע יוגענט פון אמעריקא, אזן צו־זאמען מיט בשותפות׳דיגע כוחות בויען א אידיש נאציאנאלען ספארט אזן טורן פאראיין אין מארשלירען.

אידען פון איבער׳ן נאנצען לאנד רופען זיך אפ אויפ׳ן אפיעל פאר „ישוב הישן"

דער דרינענדער אויפרוף פון פיער הונדערט רבנים צום אמעריקאנער אי־דענטום, צו ראטעווען פון אלטערנאנ־די אינסטיטוציעס פון אלטע־ישראל, האט נעפונען א ווארימען אפפלאנז אין דיי הערצער פון פון טויזענ־טער אידען איבער׳ן נאנצען לאנד. די ארטאדאקסישע מאסען פון איבער־אל האנאנזירט נעווארען שפעציעלע קאמ־טעט אנצופיהרען די ארבייט, אזן אין אנדערע פלעצער האלטען אזעלכע קאמי־טעס איצט אין ארגאניזירט ווערען.

די אנפיהרער פון דעם קאמפיין פיי־לען זיך באדייטענד נעקרעפטיגט פון די ערשטע אפרופען אזן בייטראנען, אזן זיי דערנדרינגען צווישען די טראדיציאנעל־אזעלכע אידישע מאסען איבעראל, אזוי וי דער קאמפיין פאר די מוסדות התורה והחסד אין אמת׳ער פאלקס קאמפיין. די יענינ רבנים, שוהל פרעזידענטען אזן עסקנים וועלכע האבען נאך ניט גרויסע 50 סענט בעפעל, פאלאנגט די עכטע, א ווייניגער פערפעקטער פארפוקט וועט אפשר ניט אזוי גוט ווירקען. (נעמאכט אין קאנא־דע.)

זאמען מיט בשותפות׳דיגע כוחות בויען א אידיש נאציאנאלען ספארט אזן טורן פאראיין אין מארשלירען.

מאנען אונארדנונג זויער ? דאס וועט העלפען

ליידט נישט פון קיין זויערקיים מאנען. נעמ. אומפארדייאונג, אזן באנוצט נישט קיין נראבע מיטלען צו קריגען הילף. אזהער דארפט עס נישט, וועז מילאנען ווייסען דעם שנעלען מיטעל: דעם אנגענעמען, אונשעדליכען מיטעל.

עמט א לעפעל פיליפס מילק אף מאנ־נעוויא אין א גלאז וואסער. דאס איז אלי־קאלי אין דער בעסטער פארם. עס נייט־ראליזירט פיעל מאל אזוי פיעל פון אי־בערינען עסיד — אזן טוט עס שנעל. עס וועט מסתם איך העלפען אין פינף מינוט. דאן וועט איהר שוין ווייסען, וואס צו טאן א צוויי־טען כאל. נראבע, שעדלי־קיינמאל נישט נעפאלן.

פיליפס מילק אף מאנעוויא איז דאס בעסטע מיטעל צו אפרריכטען מאגען אונ־ארדנונגען, וואס נעמען זיך פון צופיעל עסיד פאר מעגער, פרויען, קינדער — אזן אפילו בייבים. עס איז דער מעפאר, וואס דאקטוירים רעקאמענדירען: וואס האספיטעלער באנוצען, פאר פופציג יאהר איז עס נעווען דאס בעסטע.

כדי צו ווייסען די פיעל זייטיגע נוצליכ־קייט פון פיליפס מילק אף מאגענעוויא, האלט א באטעל אין הויז, שטעדניג. פיל־נע אינפארמאציע מיט יעדער באטעל. אייער דראג סטאר האט די גרייסע 50 סענט באטעל, פאלאנגט די עכטע. א ווייניגער פערפעקטער פארפוקט וועט אפשר ניט אזוי גוט ווירקען. (נעמאכט אין קאנא־דע.)

פאלקס פאראיין ראדיא שטונדע

זונטאג, 6־טען מערץ

10.30 אין אוועגט

איבער סטיישאן

C. F. R. B.

(ס. עה. אר. בי.)

אין פראגראם באטיילינען זיך:

בען דזשיראלד

באריטטער פידעל שפילער

סאפיא שאפירא

סאפראנא — אקאמפאניירט פון ראזע סטיינבערג.

חזן מ. שניידער

פון דער שאל סטרים שוהל — אקאמפאניירט פון מיס ביטרים אלבערט

הרב יהושע העשל פרענקל

פון ניו־יארק — פעסס־רעדנער

חזן שניידער
פון שאל סטרים שוהל

בען דזשיראלד
וויאליניסט

רב יהושע העשעל פרענקל
פון ניו יארק

כאטיילינען זיך היטינען זונטאג אין פאלקס פאריין ראדיא שטונדע

3 לעקציעס

פון באריטטען ליטעראטור קריטיקער און זשורנאליסט

ש. ניגער

היינט פרייטאג, 4־טן מערץ
8.30 אוועגט
אין לייבאר לייסאום
346 ספאדיינע עוו.

„א נדיום פון אייראפא"

שבת, 5־טען מערץ
8.30 אוועגט
אין אידישען פאלקס קלוב
7 בראנזוויק עוו.

„וואהין גייט די אידישע יוגענט אין אמעריקע?"

זונטאג, 6־טען מערץ
8.30 אוועגט
אין לייבאר לייסאום
346 ספאדיינע עוו.

„3 ליטעראריש צענטערען"

„אמעריקא, פוילען און סאוויעט רוסלאנד"

ארגאנייזירט פון איד. פאלקס קלוב
(צווייג קולטור נעזעלשאפט)

חפצים „טארגסין" ארדערס אויף פסח ווערן טעלעגראפירט

צו וואס שיקען טארגסין ארדערס, ווען מיר טעלעגראפירען עס פאר 25 סענט ? ביליגסטע פרייזען אין שטאדט.

חפיצ׳ם שיפם קאנטאר
דעליווערט מיט פולער גאראנטיע

פסח׳דיגע שפיין פעקלאך
(מצה, מעהל, צוקער)
„טארגסין" פעקלאך, אויך דאלארען
איבעראל טעלעגראפיש בלויז 25 סענט
1000 צופרידענע קאסטומער !
הונדערטער אונטערשריפטען !
קומט אדער טעלעפאנירט :

חפצ׳ם שיפם קאנטאר
DOMINION TICKET OFFICE
143 QUEEN ST., WEST
ADELAIDE 5971

זייט איהר שוין אויפ׳ן ניט—וועלט שוין ?

איהר קאנט ניט אין איהר טארט ניט וואלטען. איהר מוזט גליק

וועלט א מעמבער פונם פאלקס-פאריין פון טארנטא

א קוואדער אדער 50 סענט א מאנאט איז קיין געלט ניט.
פארשרייבט זיך באלד. לאזט וויסען ביי טעלעפאן: וויי־ווי־ארלי 7292.

די גאנצע שטאדט רעדט וועגען איין זאך: —

וועגען דעם פאלקס-פאריין

מ׳פרעגט איינער דעם צווייטען צי איז ער שוין א מעמבער פונ׳ם פאלקס פאראיין. אויב ניט טעלעפאנירט: וויי־ווי־ארלי 7292. אין פארשרייבט זיך באלד אלם א מעמבער.

איבער 25 אדער 50 סענט א מאנאט קענט איהר ניט שטעהן אויעף פון דער וויכטיגער אינסטיטוציע.

— א, וואס זאגט איהר מאטעשו ? האט איהר זיך שוין פארשריבען ?
— ניין ? וואס הייסט ניין. אלע האבען זיך שוין פארשריבען.
— פאגט גלייך אף וויי־ווי־ארלי 7292 אזן מ׳וועט אייך באלד פארשרייבען.
— אודאי, איך מיין מאקע דעם פאלקס פאראיין.
— עס איז א חברה ניט צו זיין א מעמבער פונ׳ם פאלקס פאראיין, אזן אין נאנצען פאר א קוואדער אדער 50 סענט, קענט איהר אויך זיין מיט לויטען גליק.

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
THE HEBREW JOURNAL
Published by
JOURNAL PUBLICATIONS OF TORONTO, LIMITED
542 DUNDAS ST. WEST Telephones: ADelaide 7424-7425
NATHAN FRIEDLAND, President.
Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario.
Subscription Rates: $6 PER YEAR $3.50 SIX MONTHS
Single Copy—3 cents.
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O., Toronto, January 22nd, 1913.
25

וי אזוי קען דאס פאלק העלפען?

"פראספעריטי איז אראונד די קארנער" (פראספעריטי איז נאהענט, מען דארף בלויז אויסשטרעקען די האנט עם צו גרייכען) אזוי רעדט מען אין דעם עולם פון אלע זייטען. פרעזידענט הוא־ווער, פון די פאראייניגטע שטאטן, דאס אפילו געמאכט אן אפיעל צום אלגעמיינעם עולם אויפצוהערען צו האלטען ביי זיך גלט, נאר דעפאנירען עס אין די באנק־היזיזער. עס זאל צירקולירן. דערמיט הייסט עס, זועט דאס פאלק העלפען בריינגען וואס שנעלער די פראספעריטי אין לאנד.

דאס זענען אלץ מיטלען וועלכע מען הייסט דאס פאלק זאל אנווענדען צו העלפען ברענגען די "מאדאס" פראספעריטי. וועלכע מיטלען דער ריי־כער קלאס, די באנקירען און בעלי כתים זאלען אנווענדען, האבען מיר נאך דערווייל נים געהערט, וואס דארפען זיי טאן צו העלפען ברענגען צוריק פראספעריטי?

כיז יעצט האט דער רייכער קלאס פראקטיצירט עקאנאמיע. נאך און נאך עקאנאמישע מיטלען זענען אנגענומען געווארען אונטער'ן אויסרייד צער קלאס, די באנקירען און בעלי כתים הגם פינאנציעלען קרייזיס מוז א שטריינגערע עקאנאמיע איינגעפירט ווערען.

כיז יעצט וויל מען דאך נים פארגעבען דעם סיטי קאנסיל דערפאר, וואס ער האט זיך אנטאזעט צו שניידען די שכירות פון די שטאדטישע אנ־געשטעלטע. פרעמיע זיך די פראגע: אויב אזא שטרייגנג עקאנאמיע מוז איינגעפירט ווערען, פון וואנען וועט דאס פאלק נעמען די אלע נויטיגע זאכען אום צו העלפען ברענגען פראספעריטי?

אויב דער רייכער קלאס, די וועלכע קאנטראלירען די אינדוסטריע און דעם ארבייטער מארק פון קיין זאך נים, איז דאך נוצלאז צו אפעלירען צום פאלק. און אז דער דאזיגער קלאס טוט קיין זאך נים, נאר פארקערט, אונטערדריקט דעם ארבייטער אויף שרים און טרים. דער פאלגענדער פאקט נים אן אמת'ע בילד:

אין סט. קעטרינס, אנטאריא, ווערט געבויט א נייע געביידע פאר א גרויסער סטאר. אום צו מאכען פלאץ פאר דער נייפאנטער געביידע האט מען גרעדאפט אהנטערגעמען פיער אלטע געביידעס, וועלכע שטעהען אויפ'ן לאנד. פאר דעם האט די קאנטראקטונג פירמע באשעפטיגט 28 ארבייטער, וועלכע זענען געשטאנען און געארבייט.

פלוצלונג האט אויסגעבראכען א סטרייק, די "רעקערס". וועלכע האבען די אלטע געביידעס פאנאנדערגענומען. האבען זיך אנטאזעט וויייטער צו ארבייטען. אין אזא צייט פון ארבייטסלאזיקייט, וועלן ארבייטער אנטאזען זיך צו ארבייטען, איז נעווים דערבי פארען א גוטע אראזאך.

אן אונטערזוכונג האט באוויזען, אז די ארבייטער האבען געווארפען די ארבייט, וויייל מער ווי 20 סענס א שטונדע האט מען זיי נים געצאלט.

צוואנציג סענס א שטונדע פאר ארבייטער. וועלכער אבסורד! דאס איז אין א צייט ווען "פראספעריטי איז אראונד די קארנער" און ווען מען פארלאנגט פון פאלק קרבנות.

מיט צאלען צוואנציג סענס א שטונדע פאר שווערע ארבייט ביי ארנטערנעמען הייזער קענען קיין פאמיליעד־מענשען נים נאר העלפען אימי־צען, נאר עס איז נישט אוף קיין ברויט. און דאך פארלאנגען די בעלי כתים, אז דאס פאלק זאל העלפען אין אפפערען.

וועלכע חיפאקריסטטווא!

מען דארף נים זיין צו איבערגעאיילט

די באהרד אף קאנטראל האט לעצטענס באטראכט די פראגע אפצו־שאפען די הארבאר באהרד אין די ארביים פון דער באהרד זאל צוטיילט ווער־רען צווישען די שטאדטישע דעפארטמענטס. און אויף אזא אופן שפארען די ארביים פון דער הארבאר באהרד.

די הארבאר באהרד אין טאראנטא האט גרויסע פארדינסטען, זי באי־שטעהט פון דרייי מיטגלידער. צוויי ווערען באשטימט פון טאראנטא מיטן קאנסיל אין אייגער ווערט באשטימט פון דער פעדעראלער רעגיערונג. די דינען דער שטאדט אונגעלטליך.

זיים די באהרד איז באשטימט צווישען האט די באהרד נעשאפען פאר טאראנטא דעם שוהנסטען בולווער ארום וואסער און דאך זיך נים שטעהען מיט איר וואסער־פראנט נעגען אנדער שטאדט אויפ'ן קאנטינענט.

דער אריינפאר אין טאראנטא פון דער מערב זייט איז דער שוהנ־סטער אויפ'ן קאנטינענט. הונדערטער וועלכפולע אקער לאנד זענען גע־וואונען צווישען פאר דער שטאדט האט כמעט אלויסגענו־מען דאס נאנצע בעלט. וואס זי האט אינווסטעט אין דער דאזיגער גרויסער אונטערנעמונג.

דער שטראנד פארט איז א זעהר שהענער. גרויסע פראכט שיפען, וועלכע מיט א צעהנדליג יאר צוריק האבען נים נעקענט אריינקומען אין טארנאנטאר פארט, קומען יעצט אן. די נאווינאציע איז באדייטענד פאר־גרעסערט געווארען.

דער אטוחטענס פארק, וועלכער איז אויפגעשטעלט געווארען אין "מאני־סייד" איז אויך די ארביים פון דער הארבאר באהרד און דאס ווערט דירעקטירט פון דער באהרד.

אפצושאפען יעצט אין נאנצען דעם דאזיגע באהרד, וואלט געמיינט, אז נייע מענשען זאלען איבערנעמען די דירעקטירע פון דער ארביים. אזעלכע וועלכע זענען מיט דעם אין נאנצען נים באקאנט אין מעגליך אין נעפאר די נאנצע אונטערנעמונג.

עס איז שווער צו זעהן וואס די שאדט קען נעווינען פון דעם, וואס אנדערע שטאדטישע עקזיסדירענדע דעפארטמענטס וועלען איבערנעמען די ארביים. נויזל אום ריכטיג צו דירעקטירען און זעהן אז דער פארק מיט'ן וואסער פראנט זאלען פארבלייבען אן אטעם פאר דער שטאדט. דאדף מען האבען ספעציעלע מענשען. וועלכע זאלען זיך מיט דעם פארנעמען אין קיין שטאדטישער דעפארטמענט האט דאך נים אזעלכע מענשען.

וועלן מיר זאגען אז די שטאדטישע דעפארטמענטס האבען נים אזעל־כע מענשען. מיינען מיר, אז די מענשען וועלכע מען וועט איבערגעבען די ארביים. זענען דאך מיט עפעס נעווינן פריער פארנומען. נעווים זענען זיי דאך ביז יעצט נים אומגענאנגען ליידיג. און אויב זיי האבען נאכץ נאך נעווען, פארוואס זשע האט מען זיי נעהאלטען?

מיר מוזען אננעמען אז מען רעבענט די ארביים פון דער הארבאר באהרד זאל צוזאמארבעט ווערען צווישען די פארשיידענע שטאדטישע דעפארטמענטס אום עס זאל נים פאלען שווער אין דערמים פארשפארען דעם יענצטיגען הארבאר באהרד סטעף.

איידער דאס ווערט נעטאן דארף מען זיך גוט באטראכטען. מען דארף נים האנדלען צו איבערהאיילט. וויייל עס קען זעהר זיין, אז די שטאדט זאל פאר אזא אינווסטמענט טייער באצאלען.

מארנארעט

(מענליכע שטעטען)
פון יצחקי

דער נאמען מארנארעט סאנגער איז אייך גוט באקאנט? אויב נים איז א גרויסע עולה, וואהרים מארנארעט איז די אנפירערין פון א באוועגונג צו שניידען פאר ארבייטער די...

ש־ש־אט, שרעקט זיך נים! עס הא־נדלט זיך דא נים וועגען שניידען ד וויידזשעס פון די ארבייטער, נאר די צאל פון זייערע קינדער...

שוין יארען לאנג, אז די דאזיגע באר־רימטע "וועלפעיר וואירקער" מארנארעט סאנגער ארבייט מעשים צו אויפקלערהע צווישען די אירימע מאסען די נויטוועני־קייט פון נעבורט־קאנטראל. און אט איז זי ווידער אריינגעקומען מיט א פלאן צו שאפען "אן אינטערנאציאנאלע ליגע פאר גידערינג נעבורט־ראטען".

דעם דאזיגען פארשלאג האט זי נע־מאכט אין ניו־יארק אדרעסירענדיג די "ניו היסטארי סאסייטי".

מען קען נים זאגען, אז מארנארעט סאנגער'ס פארשלאג האט אויפנעטרייי־בעלט אמעריקע. איך פארזיכער אייך, אז דאס קידנעפען פון לינדבערג'ס ביי־בי האט מערער אויפנעקאכט די גלייכיג־לטי־נע אמעריקאנער באפעלקערונג.... אבער אינטערעסאנטער פארשלאג איז עס דאך, יא, וועגען וועלכען עס לוינט זיך צו פארטראכטען.

אז אלווועלטליכע ארגאניזאציע וועל־כע זאל זיך שטעלען אלס איהר אויפגאבע צו פארשפרייטען דעם נעדאנק וועגען וויניגער נעבורטען, איז דער תמצית פון מארנארעט סאנגער'ס פארשלאג. זי זאגט אז דאס איז איהר דער בעסטער מיטעל נעגען מלחמות און קראנקהייטען און נאך א סך נוטע זאכען זאגט זי.

און אין דער ציים ווען מארנארעט זוכט צו פארקלענערן די מענשהיים, קומט טערקיי און לייגט ארויף א ספעציע־לען שטייער אויף אלטע בחורים וועלכע זוכען צו ארויסדרעהען זיך פון א וויב מיט קינדער. און די שווייץ קומט צוגעזאגט אויך דערצו אז מיר וועלען אויך אנהויבען צו פראקטיצירען אזעלכע זאכען. אבער די שווייץ איז א קליינע מדינה, וואס האט נים אזוי פיל אינפלוענס אויף אנדערע לענדער. אבער אמעריקא איז אן אנדער זאך. דאס איז א לאנד פון גרויסע אידעען, וואס האבען אויך גרויסע פעלערס. אז מען וועט אנהויבען צו פראקטיצירען אזעלכע זאכען אין אמעריקא, וועט מען זיי נים נאר נעמען אלס אן אידעע, נאר אלס א נאציאנאלע אינסטיטוציע.

אין עסטרייכישען פארלאמענט שטעהט מען אפט פאר פיעלע רעטענישען. דאס פארלאמענט אין דאך נים מעהר ווי א זאל־כהכל פון די פאליטישע פארטייען אין אנד, און די עסטרייכישע פארטייען מיט יידער קליינליכע אינטערעסען און רייי־נישען לענען ארויף זייער חותם אויפ'ן אנצען פארלאמענטארישען לעבען. מעהר פון אלעמען באטרעפט עס די אידישע נראגען. דאס איז דאס גרעסטע רעפע־רענדום. בייי א יעדער פאסינער און אומ־פאסינער נעלענענהייטס שלעפט מען אריין עס אירימע מאסען די נויטוועני־קייט פון נעבורט־קאנטראל. און אט איז זי ווידער אריינגעקומען מיט א פלאן צו שאפען "אן אינטערנאציאנאלע ליגע פאר נידערינג נעבורט־ראטען".

דעם דאזיגען פארשלאג האט זי נע־מאכט אין ניו־יארק אדרעסירענדיג די "ניו היסטארי סאסייטי".

מען קען נים זאגען, אז מארנארעט סאנגער'ס פארשלאג האט אויפנעטרייי־בעלט אמעריקא. איך פארזיכער אייך, אז דאס קידנעפען פון לינדבערג'ס ביי־בי האט מערער אויפנעקאכט די גלייכיג־לטי־נע אמעריקאנער באפעלקערונג.... אבער אינטערעסאנטער פארשלאג איז עס דאך, יא, וועגען וועלכען עס לוינט זיך צו פארטראכטען.

אז אלווועלטליכע ארגאניזאציע וועל־כע זאל זיך שטעלען אלס איהר אויפגאבע צו פארשפרייטען דעם נעדאנק וועגען וויניגער נעבורטען, איז דער תמצית פון מארנארעט סאנגער'ס פארשלאג. זי זאגט אז דאס איז איהר דער בעסטער מיטעל נעגען מלחמות און קראנקהייטען און נאך א סך נוטע זאכען זאגט זי.

און אין דער ציים ווען מארנארעט זוכט צו פארקלענערן די מענשהיים, קומט טערקיי און לייגט ארויף א ספעציע־לען שטייער אויף אלטע בחורים וועלכע זוכען צו ארויסדרעהען זיך פון א וויב מיט קינדער. און די שווייץ קומט צוגעזאגט אויך דערצו אז מיר וועלען אויך אנהויבען צו פראקטיצירען אזעלכע זאכען. אבער אמעריקא איז א קליינע מדינה, וואס האט נים אזוי פיל אינפלוענס אויף אנדערע לענדער. אבער אמעריקא איז א לאנד פון גרויסע אידעען, וואס האבען אויך גרויסע פעלערס. אז מען וועט אנהויבען צו פראקטיצירען אזעלכע זאכען אין אמעריקא, וועט מען זיי נים נאר נעמען אלס אן אידעע, נאר אלס א נאציאנאלע אינסטיטוציע.

דאס פאליטישע לעבען אין עסטרייך איז דער העכסטער פאליטישער טעאטער. די פיהרער פון די פאליטישע פארטייען זענען די סטארס אויפ'ן נאטען אנטי־סעמיטישען פארקעט פון פארלאמענט, און די אידען שפילען די אקסיקער אין אן אפ־גרונט־זיפצער אין שפיטאל, אויב נישט זייער אייגענע טראגעדיע. אפילו ביי פארלאמענט־דעבאטען איבער פיעט־רישע טראגען די פאליטישע פארטייען אויס אין זייער קאמף אויף אידישע אלי־צעס. בייזעע נרופירונגען ווארפען זיך תמיד פאר צו שוואכע אנטיסעמיטים, אדער די סאציאליסטען רופען די רעג־רונגס־פארטייען, „ראטשיילד־קריסטען" (דאס הייסט באשיצער פון אידישע קא־פיטאל), בשעת די רעגירונגס־פארטייען ווארפען די סאציאל־דעמאקראטישע פיה־רער אין פנים ארויין דאס שמוציגע שימ־פ־הכל פון „זוי־איז", „אידישע חוצפה", אידישער „מאר־יונג" וכדומה פון אזעל־כע שהנהע ווערטער. ס'ווערט דערבי א נעוודער, א זיערע־קאנצערט, צוזאמ־אויך א שטיקעל אידישע בלוטיג, און דאס הייסט א לעבעדיגער סאנ אין פארלאמענט מיט א פעטען ביסען פאר'ן עולם־גולם.

קאנקורענץ אויף אנטיסעמי־טיזם

דאס אינטערעסאנטעסטע פון אלע־מען איז אבער די קאנקורענץ אין אנטי־סעמיטיזם צווישען די סאציאליסטישע און אנטי־סאציאליסטישע פארטייען. די סאציאל־דעמאקראטען האבען א נעוויסען אניטאציע־אינטערעס צווישען קריסטלי־כען ארבייטער־שטאנד צו באזויזען כסדר, אז דער אנטיסעמיטיזם פון דער קריסט־ליד־סאציאלער פארטיי איז בלויז אני־מאטארישע דעמאגאגיע, כדי אריינצאפען די נידערינג אומגעבילדעטע קריסטליכע פאלקס־שיכטען. צווייטענס, אז אט דער ניט־ערנסטער קריסטליד־סאציאלער אנ־טיסעמיטיזם ווענדעט זיך בלויז נענען סטארקע אידען, ווערט פון די קריסטליד־סאציאלע ניט געשעפעט. נאך מעהר, זיי מאכען צווישען זיך שרעט אויף טרייט די אידישע בורושואזיע. דאס מערהווירדיגע איז דער בייי, וואס די אידיש־נעבוירענע סאציאל־דעמאקראטישע פיהרער טראגען אויף זייער רוקען אט דעם אמאף נענען דעם שוואבען און אפגענארטען אנטיסעמיטיזם פון די קריסטליד־סאציאלע אדער פון די נרויסדייטשען. דוקא זיי אידיש־נעבוי־רענע פיהרער שרייען כסדר „אנטישילד־קריסטען" און פארשפרייטען אונטער דעם נאמען מיליאנען בראשורען צוויישען פאלק. דוקא זיי שטעלען זיך כסדר אנ־קענען די אנטיסעמיטען אין פארלאמענט און שריין: אנטיסעמיטים איז בייי אייך בלויז א פאליטישער מסחר, אבער נים קיין ערנסטער פארטיי־פראגראם.

האבען מיר טאקע די טעג נעהאט א טראגי־קאמישע סצענע אין פארלאמענט: די נייע רעגירונג פון דר. בורעש האט זיך פארנעשטעלט דעם פארלאמענט אוז עס זענען בעזונד נעוואקסען אלי־מאל דעמאקראטישער נעראלד־דעדער סאציאל־דעמאקראטישע דר. דאנעבערג (דער וויינער לאנדטאג־אבנעטער), א קאנצעסאנט אזוי איר, פרעזידענט) אויפגעשטאנען און נעזאגט: אידישע סוחרים און פאבר־קאנטען זוכען שוחפים בעשעפטס־פיהרער נעזעלן סארט פון אנטיסעמיטישע אידען. „וויי ס'קריסטעלט זיך — אזוי א־דעלט זיך", זאגט אן אלט ווערטיל. די „ווענט־אידען" האבען קיינמאל ניט איבערין לייב נעהאבט די אסט־אידען. דערבייי קען מען אפצעהלען אויף די פינגער די עט־ליכע אידישע משפחות פון ווין, וואס שטאמען ווירקליך פון ווענטען (מערב) על פי רוב שטאמט דער נרעסטער מערב־דיינער יחוס פון דער סלאוואקישער נרענין. אבער אויך זיי האבען זיך שוין לאנג פארמישט דאס בלאהע אריסטאקראטישע בלוט מיט פויליש און רוסישע אידעמס, און זיי זענען גליקליך, ווען זיייער טעכטער טרע־פען א חתן פון נעווהנליכען רויטען בלוט. אבער אין נעוועלשאפט און אפילו אין נעשעפט ווערט דאס ווארט אסט־אי־דארט און זוכט ער דא — עס איז נא־נישט ניטא.

עס איז איהם נאך ארוים פון זינען אז ער עפעס שימען, זוכט ארום א נעשמאקען ביסען, זוכט דארט און זוכט ער דא — עס איז נא־נישט ניטא.

עס איז איהם נאך ארוים פון זינען אז ער עפעס שימען, זוכט ארום א נעשמאקען ביסען, זוכט דארט און זוכט ער דא — עס איז נא־נישט ניטא.

אמאל איז נעווען א פיקסל, ווי האט זיך ארומנעשלעפט מיט א ביקסל נעענגען אין ער עפעס שימען, זוכט ארום א נעשמאקען ביסען, זוכט דארט און זוכט ער דא — עס איז נא־נישט ניטא.

אמאל איז נע

מיינע נים

די איבערנע

THE DOMINION BANK

נעגרינדעט 1871.

50 ברענטשעס אין טאראנטא דיסטריקט

מיר לאדען אייך איין צו באנוצען אונזער בענקינג סערוויס. אין וועלכען ברענטש עס איז אייך באקוועמער. נעלט נעשיקט קיין איירשפע לויט ביליגסטע רעיטס. אויסנעצאלט אין אמעריקאנער דאלא־רען. אדער ווי איהר ווילט.

אינטערעסט נעצאלט אויף אלע דעפאזיטס אין אלע בראנטשעס.

די דאמיניאן בענק הויפט אפיס, טאראנטא

כאראקטעריסטישע אידישע עפיזאדען פון וועלט

— פון —
מ. א. טענענבלאט

אנטיסעמיטיזם אלס פאל־טישער טעאטער

אין עסטרייכישען פארלאמענט שטעהט מען אפט פאר פיעלע רעטענישען. דאס פארלאמענט אין דאך נים מעהר ווי א זאל־כהכל פון די פאליטישע פארטייען אין אנד, און די עסטרייכישע פארטייען מיט יידער קליינליכע אינטערעסען און רייי־נישען לענען ארויף זייער חותם אויפ'ן אנצען פארלאמענטארישען לעבען. מעהר פון אלעמען באטרעפט עס די אידישע נראגען. דאס איז דאס גרעסטע רעפע־רענדום. ביי א יעדער פאסינער און אומ־פאסינער נעלענענהייטס שלעפט מען אריין עס אירימע מאסען די נויטוועני־קייט פון נעבורט־קאנטראל. און אט איז זי ווידער אריינגעקומען מיט א פלאן צו שאפען "אן אינטערנאציאנאלע ליגע פאר נידערינג נעבורט־ראטען".

דעם דאזיגען פארשלאג האט זי נע־מאכט אין ניו־יארק אדרעסירענדיג די "ניו היסטארי סאסייטי".

מען קען נים זאגען, אז מארנארעט סאנגער'ס פארשלאג האט אויפנעטרייי־בעלט אמעריקא. איך פארזיכער אייך, אז דאס קידנעפען פון לינדבערג'ס ביי־בי האט מערער אויפנעקאכט די גלייכיג־לטי־נע אמעריקאנער באפעלקערונג.... אבער אינטערעסאנטער פארשלאג איז עס דאך, יא, וועגען וועלכען עס לוינט זיך צו פארטראכטען.

אז אלווועלטליכע ארגאניזאציע וועל־כע זאל זיך שטעלען אלס איהר אויפגאבע צו פארשפרייטען דעם נעדאנק וועגען וויניגער נעבורטען, איז דער תמצית פון מארנארעט סאנגער'ס פארשלאג. זי זאגט אז דאס איז איהר דער בעסטער מיטעל נעגען מלחמות און קראנקהייטען און נאך א סך נוטע זאכען זאגט זי.

און אין דער ציים ווען מארנארעט זוכט צו פארקלענערן די מענשהיים, קומט טערקיי און לייגט ארויף א ספעציע־לען שטייער אויף אלטע בחורים וועלכע זוכען צו ארויסדרעהען זיך פון א וויב מיט קינדער. און די שווייץ קומט צוגעזאגט אויך דערצו אז מיר וועלען אויך אנהויבען צו פראקטיצירען אזעלכע זאכען. אבער אמעריקא איז א קליינע מדינה, וואס האט נים אזוי פיל אינפלוענס אויף אנדערע לענדער. אבער אמעריקא איז א לאנד פון גרויסע אידעען, וואס האבען אויך גרויסע פעלערס. אז מען וועט אנהויבען צו פראקטיצירען אזעלכע זאכען אין אמעריקא, וועט מען זיי נים נאר נעמען אלס אן אידעע, נאר אלס א נאציאנאלע אינסטיטוציע.

דאס פאליטישע לעבען אין עסטרייך איז דער העכסטער פאליטישער טעאטער. די פיהרער פון די פאליטישע פארטייען זענען די סטארס אויפ'ן נאטען אנטי־סעמיטישען פארקעט פון פארלאמענט, און די אידען שפילען די אקסיקער אין אן אפ־גרונט־זיפצער אין שפיטאל, אויב נישט זייער אייגענע טראגעדיע. אפילו ביי פארלאמענט־דעבאטען איבער פיעט־רישע טראגען די פאליטישע פארטייען אויס אין זייער קאמף אויף אידישע אלי־צעס. בייזעע נרופירונגען ווארפען זיך תמיד פאר צו שוואכע אנטיסעמיטים, אדער די סאציאליסטען רופען די רעג־רונגס־פארטייען, „ראטשיילד־קריסטען" (דאס הייסט באשיצער פון אידישע קא־פיטאל), בשעת די רעגירונגס־פארטייען ווארפען די סאציאל־דעמאקראטישע פיה־רער אין פנים ארויין דאס שמוציגע שימ־פ־הכל פון „זוי־איז", „אידישע חוצפה", אידישער „מאר־יונג" וכדומה פון אזעל־כע שהנהע ווערטער. ס'ווערט דערבי א נעוודער, א זיערע־קאנצערט, צוזאמ־אויך א שטיקעל אידישע בלוטיג, און דאס הייסט א לעבעדיגער סאנ אין פארלאמענט מיט א פעטען ביסען פאר'ן עולם־גולם.

קאנקורענץ אויף אנטיסעמי־טיזם

דאס אינטערעסאנטעסטע פון אלע־מען איז אבער די קאנקורענץ אין אנטי־סעמיטיזם צווישען די סאציאליסטישע און אנטי־סאציאליסטישע פארטייען. די סאציאל־דעמאקראטען האבען א נעוויסען אניטאציע־אינטערעס צווישען קריסטלי־כען ארבייטער־שטאנד צו באזויזען כסדר, אז דער אנטיסעמיטיזם פון דער קריסט־ליד־סאציאלער פארטיי איז בלויז אני־מאטארישע דעמאגאגיע, כדי אריינצאפען די נידערינג אומגעבילדעטע קריסטליכע פאלקס־שיכטען. צווייטענס, אז אט דער ניט־ערנסטער קריסטליד־סאציאלער אנ־טיסעמיטיזם ווענדעט זיך בלויז נענען סטארקע אידען, ווערט פון די קריסטליד־סאציאלע ניט געשעפעט. נאך מעהר, זיי מאכען צווישען זיך שרעט אויף טרייט די אידישע בורושואזיע. דאס מערהווירדיגע איז דער בייי, וואס די אידיש־נעבוירענע סאציאל־דעמאקראטישע פיהרער טראגען אויף זייער רוקען אט דעם אמאף נענען דעם שוואבען און אפגענארטען אנטיסעמיטיזם פון די קריסטליד־סאציאלע אדער פון די נרויסדייטשען. דוקא זיי אידיש־נעבוי־רענע פיהרער שרייען כסדר „אנטישילד־קריסטען" און פארשפרייטען אונטער דעם נאמען מיליאנען בראשורען צוויישען פאלק. דוקא זיי שטעלען זיך כסדר אנ־קענען די אנטיסעמיטען אין פארלאמענט און שריין: אנטיסעמיטים איז בייי אייך בלויז א פאליטישער מסחר, אבער נים קיין ערנסטער פארטיי־פראגראם.

האבען מיר טאקע די טעג נעהאט א טראגי־קאמישע סצענע אין פארלאמענט: די נייע רעגירונג פון דר. בורעש האט זיך פארנעשטעלט דעם פארלאמענט אוז עס זענען בעזונד נעוואקסען אלי־מאל דעמאקראטישער נעראלד־דעדער סאציאל־דעמאקראטישע דר. דאנעבערג (דער וויינער לאנדטאג־אבנעטער), א קאנצעסאנט אזוי איר, פרעזידענט) אויפגעשטאנען און נעזאגט: אידישע סוחרים און פאבר־קאנטען זוכען שוחפים בעשעפטס־פיהרער נעזעלן סארט פון אנטיסעמיטישע אידען. „וויי ס'קריסטעלט זיך — אזוי א־דעלט זיך", זאגט אן אלט ווערטיל. די „ווענט־אידען" האבען קיינמאל ניט איבערין לייב נעהאבט די אסט־אידען. דערבייי קען מען אפצעהלען אויף די פינגער די עט־ליכע אידישע משפחות פון ווין, וואס שטאמען ווירקליך פון ווענטען (מערב) על פי רוב שטאמט דער נרעסטער מערב־דיינער יחוס פון דער סלאוואקישער נרענין. אבער אויך זיי האבען זיך שוין לאנג פארמישט מיט פויליש און רוסישע אידעמס, און זיי זענען גליקליך, ווען זיייער טעכטער טרע־פען א חתן פון נעווהנליכען רויטען בלוט. אבער אין נעשעפט ווערט דאס ווארט אסט־אי־דארט און זוכט ער דא — עס איז נא־נישט ניטא.

פלוצים האבען זיך אנגענומען באי־זיין אין די ציימונגען נעשעפטליכע נעלט נעשיקט קיין אייראפע לויט ביליגסטע רעיטס. אויסנעצאלט אין אמעריקאנער דאלא־רען. אדער ווי איהר ווילט.

אינטערעסט נעצאלט אויף אלע דעפאזיטס אין אלע בראנטשעס.

די דאמיניאן בענק הויפט אפיס, טאראנטא

RIN
RADE-MARK REG.)

חומש - פאלקלאר

פרש ויקהל

ויקהל־פקודי.

אן אלטען באלאבאן, אן עם האריי. וואס האט זיך אבער געהאלטען פאר א קענער אין די קליינע אותיות, האט מען אמאל נעפרעגט: וואס איז דער טייטש פון'ם וואדט "ויקהל"?

דער באלאבאן האט אויפגעמישט דאס חומש און האט דאדטען דערזעהן, אז דער תרגום אויף ויקהל מאכט: — "מאכניש".

ער האט דערפאר נאנץ דריימט נע־עגטפערט, אז דער טייטש פון ויקהל איז "א קניש".

הערענדיג דעם טייערען טייטש פון דעם עם־הארץ, האט דער עולם אויך אויבער נישט נעוואוסט, וואס דאס וואדט ויקהל מיינט.

אונזער יוגנד

אנגעפירט פון ליבע זיסער

אמאל איז געווען

פון ליבע זיסער

(קלאס ב' פאלקס שול פון א. נ. א. פ.)

געה איך מיר פון שול ארויס,
לויף איך באלד ארײן אין הויז
און זאג דער מאמע: קוק, עס שנייט!
דאס ערשטע שנייעלע שוין נעהט!

מײַן קלײנע שוועסטער לויפט נאך מיר,
און זי שרײַט נאך פון דער טיר:
— מאמע, מאמע ס'נעהט א שניי,
אלע אין דרויסן ווײַס אזוי.

רוף איך: מאמע, קום אין נאם!
וועסט מיט אונז דאדט האבן שפאס.
זײַנען באלד מיר אויפ'ן שניי
מיט נעפּילדער און נעשרײַ.

א בײַס געטאן און זיך באלעקט: — אײַ,
עס איז גוט, א מחיה! זאג זשע מיר,
ווי טוײַער?

ענטפערט דער בער:

— א פּיקסעל, וואס שיסט, קריגט עס
נאר אומזיסט.

נעהמט פּיקסעל מיט זײַן ביקסעל,
שלעפּט מיט זיין עק און נעהט אהין
אוועק.

קריכט ער ארויף אויפ'ן פּלויט און
האט אויסגעשאפּען אלע רעטיכער טויט.

נאר פּלוצים איז א הונט ארויסגעשפרונגען, וואס צו הויפּן האט מען איהם
נעדרונגען, און האט אויפ'ן קול זיך צוריק
בילט.

פּיקסעל האט זיין הונגער נאך ניט
געשטילט, אבער עס איז איהם באפאלען
אזא שרעק, אז ער איז מיט אמאל אראפּ-
געשפרונגען און אוועק.

מיינע ניס

פון אריה גלדבלאט
(האמילטאנער ת"ת)

פון שטענדיג אן האט איך זעהר
האלט ניט. פאר די נעלט, וואס איך פלעג
קריגען פון מיין מאמעלע, פלעג איך אלע
מאל קויפען ניס.

איינמאל האט מיין מאמע נעהאט נעסט
אין צווישן אנדערע זאכען האט זי איך
אויסקעשטעלט אויפ'ן טיש ניס. וועז
מע זיינען אויסקנאקנגען האט מיין מא-
מע אריינגעלעגט די ניס אין א שמאלען
קרוג, און וועז זי איז אריינגענאקנגען פון
צימער, האב איך אריינגעשטעקט די
האנט אין קרוג צו קריגען עטליכע ניס.
אבער וועז איך האב געוואלט אריסציהען
צוריק די האנט האב איך ניט געקענט.
אין בין צוגענאקנגען צו א טיהר און א
קלאפ נעגעבען מיט'ן קרוג אין טיהר. דער
קרוג האט זיך צובראכען. און האט בע-
פרייט מיין האנט.

מיין מאמע האט דערהערט דעם קלאפ
און זי האט זיך דערשראקען. געקומען
צולויפען און זיך נאך מיהר אויפהויבען
וואס עס האט מיר ניט געשאדט. איך
האב מיך קום אויסגעדרעהט פון איהרע
הענט און אריינגעלאפען אין נאס.

דאדט איז צוגעקומען א מאן מיך
נעשיקט אפּטראנען א פּעקעל צו זיינעם
א פריינט. פאר'ן וועג האב איך נעקראר-
גען פופצעהן סענט, איך בין אוועק אין
א סטאר אין פאר די נעלט נעקויפט אן
אנדער קרוג.

מיין מאמע האט מיר מוחל געווען
און נענומען מיין וואדט. אז איך זאל
קיינמאל מעהר ניט נעהמען אהן דער מא-
מעס וויסען.

מיינע ניס

פון אריה גלדבלאט
(האמילטאנער ת"ת)

פון שטענדיג אן האב איך זעהר
האלט ניט. פאר די נעלט, וואס איך פלעג
קריגען פון מיין מאמעלע, פלעג איך אלע
מאל קויפען ניס.

איינמאל האט מיין מאמע נעהאט נעסט
אין צווישן אנדערע זאכען האט זי איך
אויסקעשטעלט אויפ'ן טיש ניס. וועז
מע זיינען אויסקנאקנגען האט מיין מא-
מע אריינגעלעגט די ניס אין א שמאלען
קרוג, און וועז זי איז אריינגענאקנגען פון
צימער, האב איך אריינגעשטעקט די
האנט אין קרוג צו קריגען עטליכע ניס.
אבער וועז איך האב געוואלט אריסציהען
צוריק די האנט האב איך ניט געקענט.
אין בין צוגענאקנגען צו א טיהר און א
קלאפ נעגעבען מיט'ן קרוג אין טיהר. דער
קרוג האט זיך צובראכען. און האט בע-
פרייט מיין האנט.

מיין מאמע האט דערהערט דעם קלאפ
און זי האט זיך דערשראקען. געקומען
צולויפען און זיך נאך מיהר אויפהויבען
וואס עס האט מיר ניט געשאדט. איך
האב מיך קום אויסגעדרעהט פון איהרע
הענט און אריינגעלאפען אין נאס.

דאדט איז צוגעקומען א מאן מיך
נעשיקט אפּטראנען א פּעקעל צו זיינעם
א פריינט. פאר'ן וועג האב איך נעקראר-
גען פופצעהן סענט, איך בין אוועק אין
א סטאר אין פאר די נעלט נעקויפט אן
אנדער קרוג.

מיין מאמע האט מיר מוחל געווען
און נענומען מיין וואדט. אז איך זאל
קיינמאל מעהר ניט נעהמען אהן דער מא-
מעס וויסען.

דער משפט

פון יצחק שפּיזמאן
(ת"ת עץ חיים)

מענדעל איז געווען א שלעכטער נער, האט ער אבער איננאנצען אויפּנע-
אינגעל. ער האט ניט געוואלט לערנען. הערט צו באזוכען דאם לערנען.
ער פלעגט זיך שפּיעלען אין קלאס און א דאגה, אבי מיך זיינען פטור נע-
שטערען אויך אנדערע צו לערנען. ווארען פון א שלעכטען חבר.

דער לערער האט איהם עטליכע מאל
געשטראפט און געמוסר'ט, און אויך נע-
רופען און זיך דורכגערעדט מיט זיינע
עלטערען, ווי אזוי צו מאכען מענדעלען, ער
זאל וועלען לערנען. עס האט אלץ ניט
געהאלפען.

ער האט אפילו ניט געוואלט צוזאגען
אז ער וועט זיך בעסערען.

אין דער צייט פון פּויזע אין לער-
נען האט ער געשפּילט אלע קינדער און
מען האט זיך נאר ניט געקענט העלפען.

דאן האבען אלע קינדער פון קלאס
נעמאכט א פארזאמלונג צו באקלאגען,
וואס צו טאן מיט מענדלען. זיי האבען
נעמאכט א משפּט און אריסגעגעבען א
פסק, אז קיינער פון די קינדער זאל זיך
איהם ניט שפּיעלען.

עס האט לאנג ניט נערוויערט און
מענדלען איז נאמאל נעווארען צו זיין
עלענד אין קלאס, איז ער נעווארען רוהיג-
נעה, זיך אויפגעהערט שלאגען. און ער
וואלט אפשר נעווארען נאר א גוט אינ-
דער קלאס, אבער ווען ער האט זיך ארומ-
געשפּילט מיט א פּונדא-
לייכע נוצען.

זעהר וועניג שטעלען זיך פּרא-
גע, איז וואס באשטעהט דער ריכטיגע
ליכען לעבען, אדער מיט אנדערע וועלט-
איבערצולאזען פאר זיינערע קינדער רייכ-
טום, זיי צו פארזיכערען מיט א פונדא-
בייט, פאר דעם גליק פון זיינערע קינדער.
זיי וועלען אן אלע קרעפּטען אום

קאפוויטאג

אנגעשפּיצטע נערוועז. אין קאפ
רוישט. איהר קענט נישט אפּשטעלען
די ארבייט, אבער איהר קענט
אפּשטעלען דעם ווייטאג — מאכען
מאל. אספּירין וועט עס טאן צו יעדערר
צייט. נעהמט צוויי אדער דרײַ טאב-
לעטס, א שלונג וואסער, און איהר
זעהט שוין באלד אנדערש. עס איז נישטא
קיין האלב וועג אין דער וועלט פון
אספּירין. איהר וועט שטענדיג נעפּי-
נען פולע היפּה וועז איהר נעהמט די
טאבלעטס.

די טאבלעטס דארפען זיך נעפּיענען
אין יעדען שאפּ. אפּים, אין הויז. נרייט
נעהמט עטליכע ווען איהר פּילט רעזולטאטען.
צום פארקויפען אין אלע דרוג סטארס
אומעטום. נעמאכט אין קאנאדע.

BAYER ASPIRIN
MADE IN CANADA — TRADE-MARK REG.

דעה ערשטער שניי

פון רחל ארלאוו

גענ איך מיר פון שול ארויס,
לויף איך באלד ארײַן אין הויז
און זאג דער מאמע: קוק, עס שנייט!
דאס ערשטע שנייעלע שוין נעהט!

מײַן קלײנע שוועסטער לויפט נאך מיר,
און זי שרײַט נאך פון דער טיר:
— מאמע, מאמע ס'נעהט א שניי,
אלע אין דרויסן ווײַס אזוי.

רוף איך: מאמע, קום אין נאם!
וועסט מיט אונז דאדט האבען שפאס.
זיינען באלד מיר אויפ'ן שניי
מיט נעפּילדער און נעשרײַ.

קוילען שניי

פון ליבע זיסער

קוילען שניי
פּלוהען זיי
ווען מען ווארפט זיי
אט אזוי.

קוילען שניי
טוען ווײַ,
ווען זיי טרעפען
אין פּנים — אוי!

גולם שניי!
גלייך נאר שטיי,
ווען מען מאכט
פון דיר א גוי.

ווער קען עס?

נומער 111. א חשבון

מאכט א חשבון באנוצענדיג דריי
מאל בלויז דעם ציפער "4" און עס זאל
זיך באקומען 20.

נומער 112. אותיות אויפנאכט

אין 16 קעסטלאך (4 אויף 4)
שטעלט דריין די אותיות: א, א, ה, י, י,
ל, ל, נ, נ, ע, ע, פ, ר, ש, ש. אזוי
או —

אין דער ערשטער שורה פון רעכטס
צו לינקס און פון אויבען אראפ זאל זיך
באקומען — ניט ריכטיג.

אין דער 2-טער — צו יענעם פלאץ.
אין דער 3-טער — אן אלטער מר.
ווי קאלישער אינסטרומענט.
אין דער 4-טער — ניך.

נומער 113. גלגולים.

אין 5 מאל (ענדערט יעדעם מאל
איין אות אין וואדט און עס זאל זיך באר
קומען אן אנדער אידיש וואדט) מאכט פון
רעגען — גיסט.

ענטפערס

נומער 108. א חשבון
839 שטודלען

צעטיילט 839 אויף 2, 3, 4... און
אזוי ביז 8 און יעדעס מאל וועט אייך
בלייבען מיט איינע וועניגער ווי אויף
וויפיעל איהר טיילט.

נעטראפען האט:
יצחק וויסמאן (דעטראיט, מיש.)

נומער 109. אותיות אויפנאכט.

פ	א	ל
א	נ	י
ל	י	ד

נעטראפען האבען:
בעפי פלעקאו, שרה פרידמאן,
מיני פושקאוו, יצחק וויסמאן (דעטראיט)
מאיר עטקין.

נומער 110. — רעטעניש
א זעק
נעטראפען האבען:
מיני פושקאוו, שרה פרידמאן.

קדושה וצדקה

מאת צבי פּארסאן

רבי יעקב בעל לאה חנכאית היה
סופר ואיש חסיד. לפני גשתו אל מלאכתו
בימים טובים, וכל מחשבה זרה ינרש שלא
תטרידנו בבתבו על הקלף את המלים
הקדושות. ויכבדו אותו כל יודעיו ובחפץ
לב קנו ממנו את ספרי התורה, התפילין
והמזוזות שכתב.

אבל עוד יותר ממנו הכירו בעיר את
אשתו לאה הנבואית.

ביתה לא היה גדול ובעלה אכלן לא
היה. ותכבד בבקר את ביתה הקטן ותכין
אוכל לבעלה וכל היום סבבה בחוצות העיר
ועל בתי העניים והעשירים. מאלה לקחה
ולאלה נתנה. זאת היתה עבודתה כל
הימים.

ויהי היום ויחלה ר' יעקב והוא עודנו
בעלום ימיו. לא יכלה לאה לעזב את החולה
יחיד בבית ולא יכלה לצאת אל בתי
העשירים לקחת מהם את צרכי העניים.
וירעבו העניים, ויהי קר במעונותיהם,
ויתגוללו ילדיהם ברפש החדרים הצרים,
באין בגדים להם לצאת החוצה. ותעל
שועת העניים אל אלהים.

וגם לאה הצטערה צער משנה על
בעלה החולה ועל העניים הסובלים בלעדה.
ותתפלל לאה אל אלהים:

—הרפא נא, אלהים, את בעלי,
ואתפנה לשמש לעיני עמך, או שלח שלוח
אחר במקומי שידאג להם.

עברו שבועות אחדים ואיש לא בא
למלא את מקום לאה הנבאית בבתי
העניים, וגם ר' יעקב לא נרפא, כי מת.

ותשאר לאה אלמנה.

התאבלה לאה אחרי מות בעלה, אולם
קבל לא קבלה ולכפי אלהים לא טענה, היא
הבינה שקץ בעלה נמהר, כדי שתוכל
לצאת ולחזור שוב על הנצרכים לה. ותצא.

פעם אחת בא צדיק גדול לעיר,
ויהרהרו אליו רבים לשמוע תורה מפיו
ולידונות מחכמתו. ויבואו אליו רבים לשפוך
את לבם לפניו ולשאול עצה מפיו, כי
ברוח אלהים ידבר. ותבוא גם לאה בין
הבאים.

ותגש אל הצדיק ותאמר:

— יודעת אני שאין להרהר אחרי
מדותיו של הקב"ה, ולא לי, יהודית פתיה,

להבין את דרכיו. ואיננו מלינה על שלקח
ממני את בעלי בדמי ימוי, אך לאה אני
להבין את טעם מות בעלי. איש כשר היה
והוא הוא שלמדני את דרכי, מדוע לקח
אלהים אותו ממני?

ויען לה הצדיק:

— ראו מלאכי השרת את בעלה
והנה בכל פעם שיצא השם הקדוש מתחת
עטו והנהו נתעלה למדרגה יותר גבוהה
בפמליא של מעלה. ומעשי אשתו תומכיב
בו ומזרזים איתו להתעלות עוד יותר.
ויקנאו בו ויבואו בטרוניה לפני הקב"ה.
ויצא דינו שיפסיק לכתוב. אך מכיון
שראה הקב"ה שמחלתו מפריעה את מעשי
הצדקה של אשתו, אספהו אליו. ועתה לכי
והמשיכי את מעשיך, כי לכך נוצרת.

— יסלח לי הרבי הקדוש, — אמרה
לאה אל הצדיק: ומדוע לא אסף אלהים
גם אותי?

ויען לה הצדיק כמגלה לה סוד:

— רעתה עינם של מלאכי השרת גם
במעשיך, אבל עין רעה אינה שולטת
בעוסק צדקה באמונה.

הפּיל והנמלה

מאת אבא רייזקין.

הפיל והנמלה היו שני חברים טובים.
וילכו שניהם ביער לתור להם מקום לשבת
בו. פגשו בדרכם תעלה צרה ועמוקה ובה
מים. פסע הפיל ועבר את התעלה והנמלה
לא יכלה לעבור.

הרגיש הפיל בהנמלה, שנאשרה מעבר
לתעלה, פשט לה את חטמו ותעל עליו
ותעבור את התעלה.

הלכו הלאה ובאו עד למקום קוצים
ודקדנים. עברה הנמלה בניהם ולא נגעו
בה לרעה, ואת בשר הפיל דקרו ופצעו ודם
נזל מפצעיו.

לקחה הנמלה עפר והדביקה על פצעי
הפיל. הדל זרם הדם וכעבור ימים אחדים
נרפאו הפצעים.

ותנבר אהבתם עוד ויהיו לידידים
נאמנים לעולם.

20 יאהר קראנק געווען
דאן האט מרס. דיוק עגמדעקט קעללאגג'ס אלל-ברען

מיט איהר אייגענעם ווילען האט זיך מרס. דיוק אווענקענדעם און אונז אגגארשיבען דיוק אווענקענדעם עסען אייער אלל-ברען. דאס איז די אינצייגונג זאך וואס איך האב געפּונען אין די אלע 20 יאהר וואס איך האב באזוייטיגט מיין פארשטאפונג. און מאכט סיך קראנק. זינט איך עס עס האבען מיר פיעלע מענשען שען גענומען די אויך זעהר אונט בעסער, און איך פיהל נאטירליך אהן א שיעור בעסער." — מרס. ל. ו. דיוק (אדרעס לויס'ן פארלאנג).

פארשטאפונג ווערט נעווענהליך פארואר-זאכט פון דער אפּווענדונגהיים פון צוויי זאכען אין דער דיעטע: "קרעפּביסקיים" צו מאכען מעפיג די נעדערים; ווייטשטיין "בי" צו נעבען זיי דעם ריכטיגען שטוף. קעללאגג'ס אלל-ברען בשדערש פּם די בוי-דיקטיש בוימווענדיגקייטען.

עסט בלויז צווייי סיל-פעל מעגליך פאר די מערהסטע פארזען פארשטאפונג. אויב אייערע נעדערים אונטערדרוננען ווערען זיי באזייטיגט אויף דיעזען אופן. דאס איז דער דאקטער. קעללאגג'ס אלל-ברען בשדערש אויך אויזען פאר די כלים. אין דעם רייכען, גענשמאקפולען פעקעדש. אין לאנדען, אנטאריא. קעללאגג'ס אלל-ברען איז אבסאלוט כשר אונטער דער השגחת פון א גרופּע תרבנים פון מאנטריאל.

די איבערגעבענהייט-פון פארצייטיגע עלטערען צו דער ערציהונג פון זייערע קינדער

פון א. ו. מאלצעם

עלטערען פארבריינגען זייער לעבענס
צייט און לעבען פון שוועדע מיה און אר-
בייט, פאר דעם גליק פון זייערע קינדער.
זיי וועלען אן אלע קרעפּטען אום
איבערצולאזען פאר זייערע קינדער רייכ-
טום, זיי צו פארזיכערען מיט א פונדא-
מענטאלע שטעלונג אין דעם נעזעלשאפט-
לייכען לעבען, אדער מיט אנדערע וועלט-
ליכע נוצען.

זעהר וועניג שטעלען זיך די פרא-
גע, איז וואס באשטעהט דער ריכטיגער
גליק פון די קינדער, אדער אדער פאר-
וואס מען דארף זיי קינדער, אדער מיט אנדערע וועלט-
מעהרסטע קינדער אם מיינסטענס דאנק-
באר זייערע עלטערען.

עלטערען פאן א. ו. מאלצעם

עלטערען פאר זייערע קינדער

ראן אויף אונזער וועלט אויסצוקומען
פאר די קינדער א סארט אונענדליכקייט,
אזא־כען אייבערגיקייט פון א פיעל גרעסע-
רען וועלט ווי וועלכע עס איז רייכטום
אן פארמעגענס ניט. אזוי פאר די עלטע-
רען פאר די קינדער זעלבסט. וואס
לייבט א קינד אם מייסטענס צו נעדע-
קען, אדער פאר וועלכע זאכען איז ער
מעהר דאנקבאר?

מיר האבען קיינמאל ניט געהערט,
אז א קינד זאל אויסדריקען דאנקבאר-
קייט צו זיינע עלטערען אדער זאל זיין
שטאלץ מיט דעם וואס זיין פאטער איז
נעווען נעלט נייצינ און האט נעוואכט צו
ערוווערבען רייכטום, זאגאר אין דער צייט
וען דאס קינד לעבט אין לוקסוס און בא-
נוצט זיך מיט דאס וואס זיינע עלטערען
האבען פאר איהם אויבערגעלאזט. מיר
האבען אבער נעהערט ווי קינדער, זאגאר
וען עס איז זיי ניט נעבליבען פון זייערע
עלטערען קיין רייכטום, זאגען מיט אן
אויסדרוק פון נרויס מפּרידנעהיים, אונ-
זער פאטער איז נעווען צופיעל נוטהער-
צינ, צופיעל פריינטליך צו נויסבאדערע-
טינג, צופיעל ליבעראל. צופיעל נעלט
אויסנעבראכט אויף דער ערציהונג אז
בילדונג פון זיינע קינדער — עס זאל פון
איהם בליבען רייכטום. א פאטער וואס
לאזט אויבער פאר זיינע קינדער מעהר
ניט ווי רייכטום, מוז זיך פארנעפען וועג
רעז פון דער וועלט, און וועדט זעלטען
ערוווינט זאגאר פון זיינע קינדער.

עס איז אן אונבאשטריטבארע
פאקט, אז עלטערען וועדען ניט נעהערט
פון זייערע קינדער פאר'ן רייכטום וואס
זיי לאזען פאר זיי אויבער. עס איז א נע-
וועהנליכע זאך, רייכטום נעהט אויבער
בירושה צו די יורשים. עס קען נאך מעג-
ליך זיין אז די קינדער זאלען וואדטען
אויף דער גליקליכער צייט וען זיי וועל-
לען באזיצען די רייכטומער און וועדען די
פון נירלאנדיע, נויריטים. רעווומאטיזם
רוישט. איהר קענט נישט אפּשטעלען
די ארבייט, אבער איהר קענט
אפּשטעלען דעם ווייטאג — מאכען
מאל. אספּירין וועט עס טאן צו יעדערר
צייט. נעהמט צוויי אדער דרײַ טאב-
לעטס, א שלונג וואסער, און איהר
זעהט שוין באלד אנדערש. עס איז נישטא
קיין האלב וועג אין דער וועלט פון
אספּירין. איהר וועט שטענדיג נעפּי-
נען פולע היפּה וועז איהר נעהמט די
טאבלעטס.

די טאבלעטס דארפען זיך נעפּיענען
אין יעדען שאפּ. אפּים, אין הויז. נרייט
נעהמט עטליכע ווען איהר פּילט רעזולטאטען.
צום פארקויפען אין אלע דרוג סטארס
אומעטום. נעמאכט אין קאנאדע.

BAYER ASPIRIN
MADE IN CANADA — TRADE-MARK REG.

ארטאדאקסישער ראבינאט באנריסט פלאן פון „וואשינגטאן וואלד" אין א"י

דער ארטאדאקסישער ראבינאט אין
אמעריקע שטיצט ענטוזיאסטיש דעם פלאן
פון אידישען נאציאנאל פאנד, וואס איז
אננענומען נעווארען אויף א קאנפערענץ
פון כלל טוער, ערציהער און רבנים לעצ-
טע נרוייסען וואלד, וואס זאל טראגען דעם
נאמען פון דזשארדזש וואשינגטאן לכבוד
זיין 200-סטען נעבורטסטאג, וואס ווערט
נעפיירט אביבר נאנץ אמעריק.

הרב אלעזר סילווער, פרעזידענט פון
דער אגודת הרבנים ד'ארצות הברית
וקנדה, האט אין א טעלעגראמע פון סיני
סינעטי, אהייא, נעלאזט וויסען נעלאזען
רוסענבערג, פרעזידענט פון אידישען נא-
ציאנאל פאנד אין אמעריק, אז דער אר-
נשען נעווען גוט דערצויגען און אויך נע-
לערנט אין פיעלע שפּראכען און וויסענ-
שאפטען — עס איז קיין וואונדער ניט
אז זאגען: מיין פאמיליע, אבערהענעבען
ביי זייער תלמידים, וויל די עלטערען פון
יענער צייט האבען ניט נעווארט אזוי פיל
בעסערען און נרעסערען ציעל אין זייער
לעבען ווי צו נעבען זייערע קינדער א
ריכטיגע אידישע ערציהונג.

די וועלט זאגט א נלייך וואדט: דאס
עפּעלע פאלט ניט ווייט פון בוים. „וואס
אלטע קיינן טוען יונגע שפּיגען". און,
וועז דו ווילסט קאנען די עלטערען, וויסען
זייער אויפפיהרונג אין הויז, דאן הער זיך
צו וואס דאס קינד רעדט אין נאס, און
וואס דאס קינד רעדט אין נאס, און
מוטער האט אויך נעשעצט דעם פאטער,
נעבען אויף זיין קינד, ער איז צו איהם
נעווען אביבר נענענעבען מיט לייב און זעלע,
ער האט זיין קינד ערצויגען ווי נעהערינ,
ווי א אידיש קינד דארף ערצויגען ווער-
דען, אין תורה און אין דרך ארץ.

דער פאטער וואס ניט אכטונג נע-
אויף זיין קינד, ער איז צו איהם
נעווען אביבר נלייך באשטראפען אדער זיך
מאכען ווי ניט זעהנדניג.

דער פאטער האט גוט אכטונג נע-
נעבען אויף זיין קינד, ער איז צו איהם
נעווען אביבר נענענעבען מיט לייב און זעלע,
ער האט זיין קינד ערצויגען ווי נעהערינ,
ווי א אידיש קינד דארף ערצויגען ווער-
דען, אין תורה און אין דרך ארץ.

דער פאטער וואס ניט אכטונג נע-
אויף זיין קינד, קימערט זיך ניט ווענען
זיין אידישע ערציהונג און לערנט איהם
ניט קיין תורה, האבען די אידישע חכמים
נעזאגט, אין גלייך ווי דער פאטער
זעלבסט וואלט איהם באגראבען לעבעדיג.
די

נייעס פון איבער גאנץ קאנאדע

סענאט קאמיטע הערט פון 700,000 דאלער אויסגעצאלט צו ליבעראלען, קאנסערוואטיוון האבען געוואלט $200,000

אטאוואַ, מערץ 3.

ד״ר א. סווײז, דער פרעזידענט פון דעם באהארנוא פראיעקט, האט היינט פאר דער סענאט אויסאַרשוננס קאמיטע דערקלערט, אז זשאק קארטיע, דער אר־גאניזאַטאר פון די מאַנטרעאלער קאנסערוואטיוון, האט ביי איהם נעבעטען א בייטראַג פון 200,000 דאלאר פאר שטייערוועג טוײַל האט טוויזענט דאלאר. דעם גרעסטען טוײַל האט ער נעמען צו סענאטאר העידאן. א. נע־בעטען צו סענאטאר רעימאנד.

סענאטאר מאנער האט ניט דערלאַנגט, אז די פראגע ווערען 125 ארויסגעדרעהט פון נעבען. ווײַל דאס נאך צע נעלט, וואס ער האט נעקענט צוזאמען קלייבען, האט ער נעהאט אוועקגענעבען די ליבעראלען.

די לעצטע האט סווײז, וו׳ ער האט דערקלערט, אויסגעפאהלט אין עטליכע מאל ציוישען זיפט און זיבען הונדערט טויזענט דאלער. דעם גרעסטען טוײַל האט ער נעמען צו סענאטאר העידאן. א. נע־בעטען צו סענאטאר רעימאנד.

סענאטאר מאנער האט ניט דערלאַנגט, אז די פראגע ווערען 125

נע׳משפט אויף איין קלאגע קרינט סאמאנס אויף צוויי־טער

האמילטאן, מערץ. 3.

צרות איינע, נאך די אנדערע האבען זיך נעשאטען אויף דושעק ווהויט, א נע־וועגענער כטעפארד סעגראטאר.

ער איז נעבראכט געווארען אין נע־ריכט אננעקלאגט אין נגיבה פון 100 דא־לאר פון זיין בעל הבית. וועון מען האט איהם נעפיהרט אין די צעלם האט א דע־טעקטיוו איהם מכבד נעווען מיט א סא־מאַנס אין נעריכט אונטער א קלאגע פאר ניט אויסהאלטען זיינע דרײ יונגע קינדער.

דעפאזיטס אין קאנא־דער בענק איז יאנואר פארנרעסערט

אטאווא, מערץ. 3.

אין משך פון דעם מאנאט יאנואר זיינען סייווינגס דעפאזיטס אין קאנאדער בענק פארגרעסערט געווארען מיט איבער 8 מיליאן דאלער, לויט דעם באנק סטייט־מענט. וואס עס האט היינט אריינגענע־בען דער פינאנס דעפארטמענט.

פארגרעסערונגען זיינען אויך פאר־צייכענט געווארען אין דאמיניאן באנקנא טען, וואס געפינען זיך אין די בענק, און אין לויפענדע הלוואות אויסער קענערע.

דאנעבען זיינען פארקלענערט געוואר־רען א צאהל פון אנדערע באנק אסעטס, ווי דעפאזיטען אויסער קאנאדע, מעטאל געלט אין צירקולאציע, קאל הלוואות אין אויסער קאנאדע לויפענדע הלוואות אין קאנאדע א. א.

נעפונען פאר׳חלשט׳ען מיט אפנעשניטען פוס

טאמילטאן, מערץ. 3.

טשארלס קרינער פון רידשוויי אין היינט נעפונען געווארען לינעדיג א בא־וואוסטלאזער אויס׳ן וועג צוויישען הא־מילטאן און וואטערדאון. זיין רעכטע פוס איז נעווען אפנעשניטען. א דרייוור פון א בעקערייי האט איהם נעפונען און אפנע־פיהרט אין היגען דזשענעראל האספיטאל.

נאך באקומען מעדיצינישע באהאנד־לונג איז דער יונגערמאן נעקומען צו זיך. ער האט דאן דערצעהלט, אז ער האט נע־פוואוזט זיך ארויפצאפען אויף א צוג, וואס נעהט צום נרעניץ. אבער ער האט זיך ניט צו אנגעכאפט. ער איז אראפגע־פאלען און איין פוס, די רעכטע איז ארונטערגעפאלען אונטער די רעדער. זי איז באלד אפגעשניטען נעווארען. ער האט פארלאַרן זיין באוואוסטזיין און איז נע־בליבען ליגען ביי די רעלסען.

קומענדיג אין א צייט ארום צו זיך, האט ער זיך צוגעשלעפט ביז׳ן וועג קיין וואטערדאון און דא איז ער ווייטער פארהאלטן געווארען.

טען האפט, אז ער וועל בליבען לע־בען, כאטש ער פארלאַרן פיעל בלוט.

פאליסמאן נעפונען א באוואוסטלאזער אין נאס

קאבורג, אנט. מערץ 3.

פאליסמאן האמילטאן בראון איז נע־פונען געווארען ליגענדיג באוואוסטלאז אין נאס מיט א בלוט טריפענדער וואונד אין קאפ. אויפער דעם האט ער נאך אויך נעהאט שניטען און בייליען ארום פנים.

ווי אזוי איז עס נעשעהן, ווייסט ער ניט. ער נעדענקט נאר ניט.

מער גלויבט, אז ער האט נעהאלטן נעהענדיג אין נאס, און אין פאל האט ער זיך ציזאליעטשעט. בדאון האט מיט א פאר וואכען צוריק דורכנעמאכט א שטאר־קע אטאקע פון אינפלויענציע, וואס האט אזהם זעהר אפגעשוואכט.

„הבֿח"
אידיש נאציאנאלער
ספארט פאראיין
פאראינטעדעסירטע, וואס ווילען זיך אנשליסען, זאלען זיך ווענדען צו:
סעם בארענשטיין, מענעדזשער.
76 סט. פעטריק, טעל. טוויזערלי 6684.
הערי בייער, סעקרעטאר
119½ באדדען סט.
טעל. טריניטי 2317 עד.

LIBERTY
Dundas at Spadina
היינט, פרײַטאג און שבת
3־טען, 4־טען און 5־טען מערץ

SURRENDER
with WARNER BAXTER
Lelia Hyams and notable cast.
A Fox Picture

„סורענדער"
אן אויסערגעווענליכע דראמע פון קאמף צווישען ליבע און פליכט

EMPIRE
די גאנצע וואך
צווישן מאל טעגליך 8.30 — 2.30
באזא סניידער
מיט
לאנדאן געיטי מיידלאד
פרעד בייגדער און מיק סאקס
30 פלינקע טאנצענדע שענהנהייזען
פרייזען:
לויידים מאטינע טעגליך 25ס.
אווענט: 25ס. ביז 1.00$.
מאטינעס: 25ס. און 50ס.
זואך פון 7־טען מערץ
„נאכט לעבען אין פאריז"
מיט
פיטשעס בראונינג
די איין און איינציגע
מרס. „דעדי" בראונינג
קאלומביא בורלעסק

DUCHESS THEATRE
Dundas cor Markham
GARDEN THEATRE
College at Spadina
היינט פרייטאג, און שבת
3־טען, 4־טען און 5־טען מערץ
איהר מוזט זעהן די שפאנענדע שטוק אידישע געשיכטע
„דער דרייפום פראצעס"

"THE DREYFUS CASE"
דאס טראגעדיע פון אידישען מארטירער. די אייניגע טראגעדיע פון אונשולדיג פארמאלנטען — ליבע און נעטרייהייט ברענגט איהם בלויז שאנדע — ליבע פאר׳ן פאטערלאנד בלויז דערנידעריגונג און באלידיגונג — יאהרען אויפ׳ן טויוועל׳ס אינזעל ברענען נישט זיין גייסט און דער אמת זיגט.

דער קעניג פון חזנים

חזן יאסעלע ראזענבלאס

דער קעניג פון חזנים

וועט דאוונען אין דער גרויסער

אסטראווצער שולהל

קארנער ספאדינע און סיסעל.

בלויז פרייטאג און שבת,

פרשה פקודי

11־טען און 12־טען מערץ

חזן יאסעלע ראזענבלאס קומט אין טאראנטא נאך אן אבוועזענהייט פון איבער פיער יאהר.

בילעטען בלויז 50 סענט.

דער חזן וועט בלויז דאוונען פרייטאג אין שבת. קיין קאנצערט.

באזארגט זיך באצייטענס מיט א בילעט, וועלכע עס זענען צו באקומען אין די פאלגענדע פלעצער: —

שלמה גראסמאן — 155 דאנדעס סטריט וועסט.
א. לירענבוים — 119 טשעסטנאט סטריט.
ירמ״י רובינשטיין — 49 גרענוויל עוו.
קויפמאן פיש — 49 באלדווין סטריט.
יאקיל ניסקער — 193½ באלדווין סטריט.
יחיאל זיסאפעל — 827 דאנדעס סטריט וועסט.
אין יעקב פעלדמאנ׳ס הארדוויעיר סטאר — 560 קאלעדזש סט.
וועסט און 813 דאנדעס סטריט וועסט.
הערצקיע מאנדעל — 56 סיסעל סטריט
און ביים שמש פון שוהל.

טוט עס יעצט — גלייך, אום איהר זאלט ניט דארפען באדויערן, וועז איהר וועט קיין בילעט ניט קענען באקומען.

תלמוד תורה בראנזוויק עוו.

מאכט באקאנט אז א נייער קלאס איז ערעפענט געווארען פאר קינדער אנפאנגער. עס איז נאך דא פלאץ פאר 20 קינדער.

די עלטערען, וועלכע ווילען פארשרייבען זייערע קינדער צוערען נע־בעטען זיך צוצוגיילען. ווייל עס איז וויכטיג פאר דעם קלאס, אז אלע קינדער זאלען אנפאנגען צו דער זעלבער צייט.

די למודים אין דעם נייעם קלאס: — עברי, סידור און העבריאיש.

שטיצט די אידישע ארבייטער אין ארץ ישראל

- א -

הויז צו הויז זאמלונג

וועט פארקומען

זונטיק, דעם 6־טן מערץ, 1932

נעמט אויף פריינטליך אונזערע קאמיטעען.
טוט אייער פליכט פאר דעם ארבייטענדן ארץ ישראל.

טאראנטאר נעווערקשאפטן קאמפיין קאנפערענץ

STANDARD THEATRE
אונזער נייער טעלעפאן נומער איז: ווייווערלי 6950
אב. קאנוט פרעזענטירט די גרויסע קינסטלער קע.
2־טע וואך — אונזערע גרויסע נעמט — 2־טע וואך

די באליבטע שוישפילער
חנה און איזידאר
האלענדער
צוזאמען מיט יעקב זאנגער
לעצטע 3 פארשטעלונגען פון חנה און איזידאר האלענדער
היינט אווענט שבת בייטאג און אווענט
דעם 4־טען און 5־טען מערץ
חנה האלענדער אלס
„ניטעלע פון פוילען"
מוזיקאלישע קאמעדיע־דראמא פון נ. סטושקאף.
מוזיק פון ש. סעקונדע. אויפגעפיהרט פון א. האלענדער.
שבת מאטינע ווערט פאזיטיוו נעשפילט
פרייזען 35ס. 50ס. קינדער 15ס.

STANDARD THEATRE

א גרויסער יום טוב!
מיטוואך, 9־טן מערץ
עהרען אווענט פאר אונזער באליבטען בוף־קאמיקער
יצחק לופינסקי
די בארימטע מיוזיקאל קאמעדיע
שמענדריק אין אמעריקע
פון זו. סיגעל, מיט 15 נומערען נאמאנ.
א גרויסער כאר אייגשטודירט פון ב׳ גינזבערג.
מיקעסם שוין צו באקומען אין באקס אפיס.

גאלדענבערג׳ס כשר רעסטאראנט
באזונדערע פלעצער פאר
- מילכיגם אוז פלייזיגם -
די אמת׳ע כ ש ר ה סיסטעם
עסטאבלישירט זינט 1908.
275־273 ספעדיינע עווענוי. טעלעפאן ווייווערלי 4960.

פאלגענדע בוטשערס פאר קופען נבלות וטריפות
ש. בורד — 358 קאלעדזש סטריט
אייבי עפעלבאפט 854 דאנדעס סטריט
מאיר האלצמאן קארנער נעסאן און בעלווין עוו
דאזענפעלד — 688 קאלעדזש סטריט
אייזיק אונגערמאן 38 קענזינגטאן עווענוי
שמעון קעלערמאן — באלדווין און ספעדיינע
היט איך ניט אריינצונעהמען אין אייערע הייזער פון זיערע פליישען.
לאזט איך ניט פארפיהרען פון הכשרים אויף נבלות וטריפות נגד התורה והיהדות.

וואורשט פעקטארים אויפמארקואם
נעהמט ניט אריין קיין ברוסטען פון די אויבענדערמאנטע בוטשערס אדער פון דעם פליש פעדלער

היט אייך פון די טריפה׳נע שוחטים
אברהם הורוויץ — באלדווין סטריט
יוסף קירשענבוים
פישביין — קעמערון סטריט
נחום טאוב (דער אוקראינער) דאנדעס, קארנער מארקהאם
משגיח און ועד הרבנים הפה.

לאיערס גלעס און דיקלער
פון
GLASS - DICKLER & CO.
708 דאמיניאן בילדינג, 465 בעי סט.
אפיס טעלעפאן: עדעלייד 1168 — 1169
אלגעמיינע ציוויל און קרימינעלע לאו־ פראקטיס.
נעלט נעליהען און אינוועסטירט אויף מארטנערזשעס.

אפיס טעלעפאן: עלגין 3641.
הויז טעלעפאן לאידברוק 4758.
לאיער נייטען פהיליפס קיי. סי.
און קאמפאניע
NATHAN PHILLIPS, K.C.
אימפעריאל באנק בילדינג
171 יאנג סטריט
קארנער יאנג און קווין סט.
אפיס שטונדען: פון 10 פריה ביז 6 נ. מ.